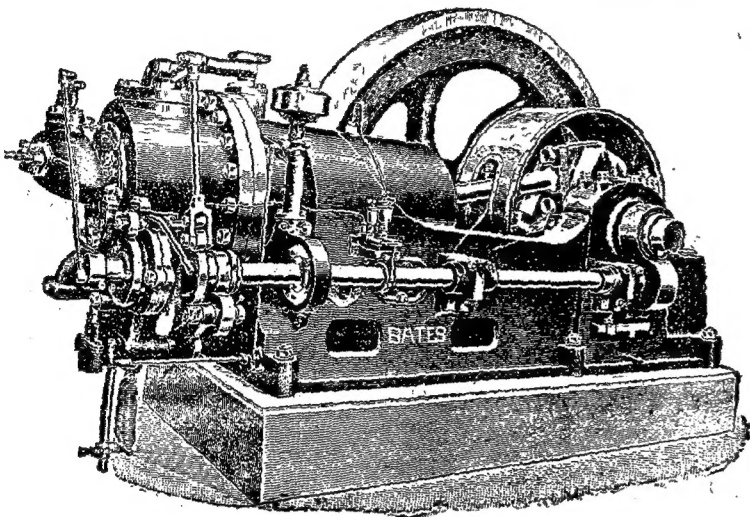

ప్రతిదినము ప్రకటింపఁబడును

VOL. 3. } చెన్న పట్టణము 1916 నం. సెప్టెంబరు నెల 12వ తేది మంగళవారము } No 138
నంపుటము. 3. } న శ నా మ స ం వ త్స ర భా ద్ర పద మా స శు క్ల వౌ ర్ణ మి గి } సంచిక ౧౩౮

బేట్సుగోల్డ్ మెడల్ కెమిడిశల్ క్రూడ్ ఆయిల్ యింజనులు.

ఈక్రొత్త టయిపు ఇంజనులు యెటు వంటి చిక్కనయిన క్రూడ్ ఆయిల్ తో నయినను సుమారు ఒకమాసము వేపరయి జరు విప్పి శుభ్రపరచ నక్కరలేకయే మిక్కిలి తృప్తికరముగా పనిచేయుచున్నవి. సాధారణమైన ఆయిల్ యింజనులవలె యెక్కువ క్రూడ్ ఆయిల్ అక్కరలేక వాటికొరకు ఖర్చు అయ్యే ఆయిల్ లో సగము మాత్రము యా యింజనులు తీసి కొనుచు వాటికంటే వేయి రెట్లు తృప్తి కరముగా పనిచేయుచున్నవి. 16 గుర్రములు మొదలు 50 గుర్రముల పవరువరకు పట్టుముక్క స్పేరు సామానులు సహాయ ప్పడును ప్లాటలో సిద్ధముగా నుండును.

డి. యల్. శాస్త్రి అండు కో.,
ఇంజనీర్స్, మదరాసు. (బ్రాంచిలు:—బెజవాడ, రాజమండ్రి.

సంగీత ప్రవా యి ని.

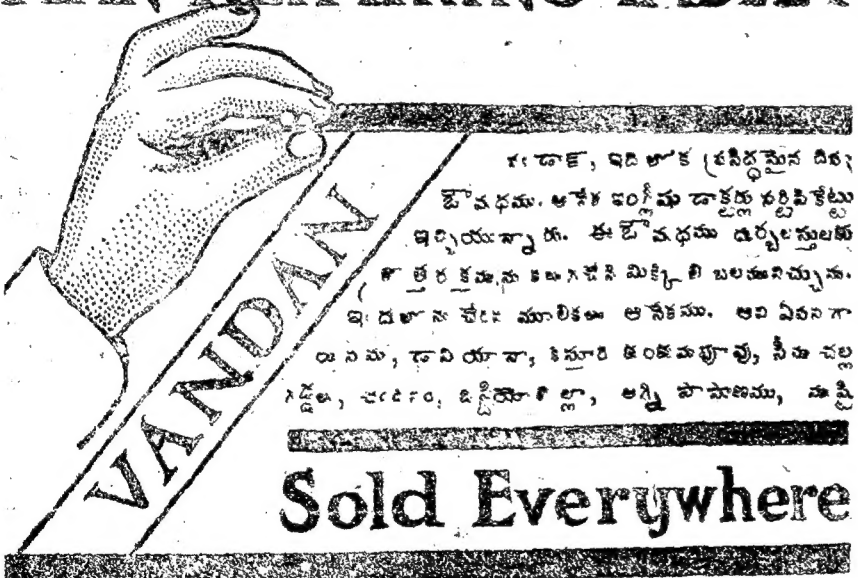
వెల రూపాయలు 8

ఈగ్రంథము అతిప్రసిద్ధి కెందిన వాక్కిణాథ్యగన విద్యాపారంగతులైన విద్యాకా కే వరదాచార్యులు, కే వి శ్రీనివాస అయ్యంగారు, వీణ కృష్ణమాచార్యులు వీరలచే రచింపబడినది.

ఇందు లక్షణ సంగ్రహమును అభ్యాసపద్ధతులును, స్వరజతులు, వస్టములు, తాళగయ్యగారి కృతులు, పట్నం సుబ్రహ్మణ్యయ్యగారి కృతులు, దీక్షితకృతులు మొదలగు, సుమారు 140. పురు బడులును స్వర, సాహిత్య తాళ, తాలములకు గురుతు శేషురచి గ్రాహ్యమగుటల వ్రాయబడియున్నవి. హాస్యవియము, వీణ ఈ ఉభయవాదములకు పటములును, వీటి గుణములును, వీటి నుపయోగించు విధములును వ్రాయబడి యున్నవి. దేశిక్రొత్త 16 పుటలు పైజా, 500 పుటలు. దశరథి గ్లెస్సుకాగితములో ముద్రితము. కాలికో బయిండు బంగారు గిలుటు చేయబడి యున్నది. వలయువారు ఈ క్రిందివారికి వ్రాసికొనవలెను.

మెసర్సు హో అండు కంపెని,
(పింటర్స్), మదరాసు.

MAN REPAIRING TABLET

Sold Everywhere

ప్రతిదినము ప్రకటింపఁబడును
260, బ్రహ్మచారి గోష్ఠి, మదరాసు.

ప్రపంచ చరిత్ర

(నాల్గవసంచిక వెలువడినది)

గ్రంథకర్త గా. హరిసర్వోత్తమరావుగారు, ఎం.ఏ.

లోకములో ఎన్ని రాజ్యములలో కలగినవి. గలించినవి. ఎందరో రాజులు పుట్టి నారు, గిట్టి నారు. ఎన్ని యోధాకులు మనినవి, చనినవి. ఎందరో మహామూఖులు జన్మించినారు. నిర్యాణ మందినారు. జరిగిన యుద్ధములకు లెక్క లేదు, ప్రబలిన మతములకు మిలిలేదు. అయిన మార్పులకు అంకితు లేదు. పట్టణములు పల్లెలైనవి. పల్లెలు పట్టణము లయినవి. రాజ్యములు అడవులైనవి. అడవులు రాజ్యములైనవి. అనాగరికులు నాగరికు లైనారు, నాగరికు లనాగరికు లైనారు. ప్రభువులు అంకితు లైనారు, అంకితులు ప్రభువులైనారు. ధనవంతులు దరిద్రు లైనారు, దరిద్రులు ధనవంతు లైనారు. జ్ఞానవంతు లంభకారమునబడినారు, అంభకారముననున్న వారు జ్ఞానవంతు లైనారు. ఈ యంతటికిని కంటే కావలములు - కాలము, మానవుడు.

ఎప్పుడెప్పుడు ఎచ్చటెచ్చట ఏమి విధముగా ఈరెండు కారణములు పరిచేసేకో తెలిసికొనుటకు ఎవ్వరికి ఇష్ట ముండదు? ఎవ్వరికి మతూహల ముండదు?

ఆ యిష్టమును పూర్తి చేయునది మా ప్రపంచ చరిత్ర ఆ మతూహలమును సంత్ృప్తిపరునది మా ప్రపంచ చరిత్ర

ప్రపంచచరిత్రా కార్యాలయము
145, టంకసాల వీధి, మద్రాసు.

“ఇందుమతీ పరియణము.”

కుమార ధూర్జటి ప్రణీతంబగు చక్కని ఆంధ్రకావ్యక వెల రు. 0-10-0.

“అప్పారాయ యశశ్చంద్రోదయము.”

ఆణివిల్లి వేంకట సోమయాజి మహాకవి ప్రణీతము. స్ఫురణము; ఆలంకార కాస్త్రము. వెల రు. 2-0-0.

ఈ రెండు గ్రంథములను ఏక కాలమందు కొనగి విద్యార్థులను పుష్కలభాండగారములను ఈ 1916 సంవత్సరము అక్టోబరు నెలాఖరు వరకు సగము వెలక బడును. వలయువారు:—

“మేనేజరు” ముసునూరు సంస్థానము,
నూజివీడు, కృష్ణాజిల్లా.

ప్రైవేట్ స్కూల్ బ్రాహ్మణ నిత్యకర్మావళి

సవ్యరాంధ్రకర్మావళి. 820 పుటలు వెల 1-4-0.
దీక్షితులు అంశ్యభావనకరగి, స్నాన, సంధ్యాం దన, జోహాన, బ్రహ్మ అర్చన, జోహాన, శ్రీశృంగేరి, అతిథి పూజలును, వానికి సంబంధించిన, భిక్షాధారణవిధి, స్థానీపాకవిధి, సమాధి స్నానవిధి మొదలగు ఇతర విధులు దాదాపు అర వివరములు అంధ్రప్రదేశ్ రాష్ట్రములో వివరముగ వివరింపబడి, దాదాపు 12 కేల గ్రంథములు ఖచ్చియించి.
వివరము:— సాంధ్రతాత్పర్యము. ౧-౮-౦. ఈ రెండుగ్రంథములు ఒకపర్యాయము కొనువారలకు ౨-౮-౦లకే ఇచ్చెదము. ఇవి గాక భారతభాగవతాది గ్రంథములు. వా త యోగ్యతరీపికాది గ్రంథములు, తొట్టిపైద్యగ్రంథములు, ఇతర వైదికగ్రంథములు, గాయత్రి, ప్రాతస్మంధ్య, జగద్గురు అది శంకరాచార్యులు, నాన్నానాథులు మొదలగు లభించును. వలయువార లిదిధుగా వ్రాసికొనవలెను.
మానేజరు స్వధర్మప్రకాశిని, గుంటూరు. లేక
డి. వి. శర్మ పూర్ణ, కృష్ణాజిల్లా అం శాసనది.

గ్యాల్లీస్ మోటారు పాఠశాల

బాహ్యబంధు విమర్శకుడు, కాలిఫోర్నియా రాష్ట్రము లోని లాస్ ఏంజెల్సు నివాసితుడగు మోటారుబంధు ఎల్లీస్ గుడు తుగో మోటోభాగముల మోదనముచేయుచో అది లక్ష కోట్లలక్షల స్వల్పముగానే సులభముగా యామంకముల నెల్ల అభ్యాసభార్యముగా ఈపాఠశాలలో, యూరోపియన్ కొరకల్ల నేర్పించుచును. ఇది రెండు మాసములలో నేర్పించి గతర్న మొంతుబానినదగ్గరించి లై సెన్సు యాప్తించి పంతులమును యంతులకు ఫీజు 60 రూపాయలు కట్టవలెను.
తీర్గి గ్లాసులు అట్టోటరు వెల 15 శేరి మంది ప్రారంభమున. గ్లాసులో చేరదలచిన విద్యార్థులు ఈ వెల 80 శేరిని గాని అంతకు ముందుగాని దరఖాస్తులు చేసికొనవలెను. పాఠ నూరి విద్యార్థులు కోరినచో నివసించుటకు సౌకర్యముగలదు. ఈ క్రింక మదరాసుచేయవారికి వ్రాసికొనుట.
(41) గ్యాల్లీ అండ్ కో, బ్రాడ్వే, మదరాసు.
Galley & Co., 149 Broadway, Madras.

ఒక వైదిక బ్రాహ్మణుని మొట్ట

(ఒక చిత్రకథ)

00000000000

[న్యాయపతి - రామానుజస్వామి పంతులుగారు, బి.ఎ., బి.ఎల్.]

అహ! రామానుజ మావైదికుల గతి యెంత దిగవారు నున్నది! మా వైదికులనగా, వైదిక వైదికులు. తాకిక వైదికులు గారు. తాకిక వైదికులు పుట్టుకచేత వైదికులైనను పుట్టిచేతను, ఆచారచేతను, నియోగచేతను వారికి వాగుగ నేయున్నది. వారి కేమి తక్కువ? నియోగలక్షణ వాయన విశ్వాటి కలక్షయములు, తహసీలుదారు పనులు, మేజిస్ట్రేటు పనులు, మున్సిఫుల పనులు, ప్లీడరు పనులు అన్ని పనులు చేయుచునే యున్నారు. మాటచుట్టుకు వైదికులు. కాని, వారు నియోగలే. వ్యవహారవిషయములో వారు నియోగముల వారికి పను లియ్యగూడదని వీరికి పను లియ్యగూడదని వారు కత్తులు కట్టి కాట్లాడుకొనుచున్నారు. కాని మావైదికుల విషయమై వాచువురు నొకకత్తువారే. మాపట్ల వా రిరువురికి అంతకరణ సమానమే. అనగా నున్న అన్నిమాట, ఈ తాకికలు, నియోగలక్షణ వైదికులైన నేమి, మరెవ్వరైన నేమి, వారి కనకముండి మా సహాయము గావలసి విచ్చివచ్చుదు మమ్మును దువ్వి, మాచేత తమ తమ పనులను నెరవేర్చుకొనుచున్నారు. అనగా, ఇంట్లాండు నుండి తిరిగి వచ్చు బ్రాహ్మణులను వెలివేయునప్పుడు గాని, నిజవానివామనుల జేయవారిని బహిష్కరింపవలసి వచ్చునప్పుడు గాని, రజస్వలాలివామనుల జేసికొన్నవారిని సంఘములోనుండి తొలగింపవలసి వచ్చినప్పుడు గాని, లేదా సంఘసంగమముల వారి చేరు నెట్టుకొని హిందూ సంఘములోని దురాచారముల నివర్తింప పాటుపడువారిని వెలివేయునప్పుడుగాని ఈ తాకికలలోని కొందరు మహానుభావులు మమ్ము చేచిరి "మన బ్రాహ్మణ్యము మునుగు చున్నది. సంధానధర్మము కూలుచున్నది, వజ్రాశ్రమధర్మములు బుద్ధిలో గలియుచున్నవి. మన మందరము కలసి గట్టిగా పట్టు పట్టి నిర్వహించవలయును" అని గంభీరబోధనము గావించి తమకార్యముల మాచేత గావించుకొనుచున్నారు. ఏమంద? కొంతముగినది! సంధానధర్మము కూలడమేమిటి? నిర్వహణములు బావాటి కభివృద్ధి జెందుచునేయున్నవి. మనకు వర్తన మామనా యేమి? వితంత్రాలివామనులు, రజస్వలాలివామనులు జరిగిన, ఎవరి సామ్యమి పోయినది? అట్టి వివాహములవలన సంఘమున కేమి నష్టము కలుగుచున్నది? బాల్యవివాహములవలన వచ్చు పుణ్య మెద్ది? వితంత్రాలి వివాహములు, రజస్వలాలివామనులవలన గలుగు పాప మెద్ది? కల్లమాటలు వెలిమాటలుగాని అయితే తాకికలు, ఉద్యోగములు చెప్పినప్పుడు మా బోటి వైదికులు కాదనగలమా? వారేమాట జెప్పిన, నామాట నంగీకరించి వారే కాకమునైన ఎప్పుడు సంతకము జేయుదనిక ఆ కాకితము పుయి అప్పుడు సంతకములు చేయుచున్నాము. తిరిగి, ఆ సంతకములు మావి కావని, గాని లేదా మనస్ఫూర్తిగా జేయలేదనిగాని, చెప్పవలయునని వారు మమ్ముల బోధపరచునప్పుడు వారి కెదురు చెప్పుక వారు బోధించుచునే చెప్పుచు మర్యాద గావించుచున్నాము. అనకర మున్నంతవరకు వారేమేము మేమేవారు. పిమ్మట వారు మమ్ము పరగించుట లేదు. వాస్త్రోప వారిదే. మాస్త్రోప మాదే. తాకికము తాకికమే వైదికము వైదికమే.

అహ! ఎమి మా గతి! ఎటు చూచినను చెడినవారము మేమే కదా! ఇహమునకు పనికిమాలినవార మైతిమి. పరమునకు సరేనది. పరమునంగతి పరమాత్ము డెరుగును. ఈరోజులలో నాలుగిండ్లముక్కులను వచ్చినగాని కూటికి గడచుట కష్టము గదా! కష్ట మేమిటి, అసాధ్యమే. చిన్నతనములో నా తలి తండ్రులు ఇంగ్లీషు చెప్పించక న నీగతికి దించినారు. కుల విద్యలు విద్యవకూడ దనియు, తాత తండ్రుల నాటినుండి దిగి వచ్చుచున్న కులవృత్తులను మానకూడదనియును, అభిమానించి, ఇంగ్లీషుకు బదులుగా వైదిక కర్మల మంత్రములు వల్ల వేయించినారు. ఆ మంత్రములను కంతత: మొదటనుండి చివర వరకును, విదననుండి మొదటివరకును తుట్టిముగా జెప్పగలకు. వాని యర్థమా, మా గురువులకే తెలియదు, నాకేమి తెలియును! అర్థజ్ఞానము మా కులవిద్య గాదు. మా వర్ణ ధర్మములలో జేలేదు. వజ్రాశ్రమ ధర్మములను పట్టుకొని (లేదా) నా తలితండ్రులు వారి యా శిశుత్వము నీ ప్రకారము పరిణ

మింపజేసినారు. కులవృత్తులను వదలి యితరవృత్తుల నవలంబించి మా వైదికులలో నెంతమంది చక్కగా వారి పాట్లను పోషించుకొని బ్రతుకుచున్నారు. డిప్యూటీ కలెక్టరు, తహసీల్దారు మొదలగు గొప్పగొప్ప యుద్యోగములను చేసి, యైశ్వర్యవంతులై యుండు తాకిక వైదికుల మాట యటుండగా, రెండేసి ఇంగ్లీషు ముక్కులను నేర్చుకొని, కులవిద్యల వదల దగదను దురభిమానమును మానుకొని, "కోటి విద్యలు కూటి కొరకే" యని విశ్వసించి, తమకు హితమగు విద్యల నవలంబించి యెందరు బాగుపడి యుండలేదు. మా యిరుగున నూరన్న చుట్టలకొట్టు వెట్టి వైసా చేయుచున్నాడు. పొరుగున నుబ్బన్న తోళ్లవర్తకము చేయుచు వందలకొలది గణించుచున్నాడు. మున్నుబుక్కోట్ల బేటా అమీను శివరాముడు తన జీతము గాక వైగా నాలుగురాళ్లు ప్రతి నెలలో సంపాదించుచున్నాడు. నీ తారాముడు మ్యూనిసిపాలిటీలో బుల్డోజరుగా బెత్తం చేతపట్టుకొని యెంత అధికారమును చెలాయించుచున్నాడు! జగ్గప్పడు పోలీసు కానిస్టేబులుగా చాల సామ్రాజ్య హృదయై, ఆపని మానుకొని ప్రస్తుతము కందర్ప మతములో శ్రమపాటు అనంగదాను బావాజీగారియొద్ద ముఖ్యవ్యవహారి యై రెండు చేతులతోను దోచుకొనుచున్నాడు. సోమన్న వడ్డి వ్యాపారముజేసి వడ్డికివడ్డి వడ్డికివడ్డి పదిమార్లు కట్టి లక్షల కొలది యార్జించి బొజ్జపెంచి ధనాల పోలి నెట్టివలె నున్నాడు. కెరసనాయిలు వర్తకముజేసి యొకరు, కూలీల నెగుమతిజేసి మరొకరు, యోడ వర్తకముజేసి యొకరు నీ ప్రకారము శివ జీవయాత్రను జేసికొనుచు, సంసారమై మెలంగుచున్నార. వైని జెప్పినవారందరను తమ కులవృత్తులను విడచినందువలన సంభవించునా? యేమి? మా బోటివాండు వర్ణ ధర్మములను మాననందున గలుగు లాభమేమి?

లాభ నష్టము లెటులనున్నను, మీద జెప్పబడినవారు తా మవలంబించిన వృత్తులను వదలి తమ వర్ణధర్మ మనియు, కులవిద్య యనియు నభిమానించి వైదికవృత్తి నెన్నడయిన నవలంబించురా? విశ్వరూపాయకము లగు వ్యాపారములవదలి, వారిద్యోమునకు దోవజూపు వైదిక వృత్తిని కాంతించు బుద్ధికాలి యెవ్వడుండును? లక్షాధికారిని భిక్షాధికారిని గమ్యున నాత్మదంగీకరించునా? ఏల నీవేరితనము? ఈ షుద్ధ దర్శాంగారు మహారాజులుంగారు తీర్థయాత్రచేసినది మొదలు ప్రతిపట్టణమందును వజ్రాశ్రమధర్మగభలే. ఈసభల తీర్థానముల నామోదింపవా రెవరు? ఆచరణకు దెచ్చు వారెవరు? మొదలీసభలగున్న వారీతిర్థానముల ప్రకార మనుష్ఠించిన పిమ్మట, దా. వారు తక్కినవారి కుపదేశంప నర్హు లగుదురు. ఆచరణగున్న-ఉపదేశము మొండు. ఏమి కార్యము? మాపురమందుకూడ. లింగులింగురావు పంతులుగారును, ఆచలింత కాన్తులుగారును, వజ్రాశ్రమధర్మసభ నొకదానిని స్థాపించి యున్నారు. దానితోపాటు సంధానధర్మ సభను, కాదుకాదు, సనాతన ధర్మసభనుకూడ నేర్పరచినారు. అయితే, ఆచలింత కాన్తులవారు అయిదవ తరగతి వరువు చున్న తిరుపుత్రున కీమధ్యనే పునస్సంధాన మహారాష్ట్రమును గావించి యున్నారు. ఆ చిన్న వాడు గృహస్థాశ్రమధర్మమును విద్యాభ్యాసముతో సమకూర్చి బాగుగ పాలించుచున్నాడు. లింగులింగురావు పంతులుగారు వడ్డివ్యాపారము వలన వేల కొలది నార్జించుచున్నారు. అట్టివ్యాపారమును వారు మాను కొనజాలరు. వారేమి జేలలో? కాదు. ఏమిటి కిట్టి వజ్రాశ్రమ ధర్మసభలు. కాలప్రవాహము నడ్డగింప జాలని ఇట్టిమంటి పూనుల వలననేమి ప్రయోజనము?

ఇకను నాసంగతి గురించి. వాకేబది సంవత్సరములు గడచినవి. నే నిప్పుడు మాతకవిర్యుల నభ్యసింపజాలను. క్రొత్తవృత్తుల నవలంబింప ననుమధుడను. పితృకమాగతమగు పోరోహిత్యమే నావృత్తి. నేను సుఖించినను దుఃఖించినను, (మఖిమెక్కడ, దుఃఖమే) ఆ వృత్తివలననే నాదినములు గడువనలెను. ఈపట్టణమున మాపోరోహిత్యమునకు లాభిడి నాలుగువందల కొంప లున్నవి. ఈకాలమున సామాన్యముగా జనులకు స్మార్తకర్మలయందు నమ్మకము తగ్గినది. దానితో పురోహితుల రాబడికూడ తగ్గినది. విశేషముగ నేనును నా తమ్ముడును పురోహిత్యమును పంతున్నప్పుడు నావం

తుకు బ్రాప్తమైన రెండువందల యిండ్లలో నాదురదృష్టవశ మున ముప్పాతిక మంది గృహస్థులు నిశ్శ్వరవాసులును, కర్మ జ్యేష్ఠులును, మిగిలిన పాతికమంది దరిద్రులు. నాయార్జన సం గతి చేరుక జెప్ప నేలే? ఇప్పుడుగృహస్థులు పోరోహిత్యులతో నరువుచేరమేగాని నగదు చేరములేదు. మూడేండ్ల క్రిందటి వాయిదాలరావు పంతులుగా రింట జరిగిన వారి కుమార్తెవా మామునకు జెందవలసి యుండిన కట్టుమువిషయమై పూర్తిగా రెండుసంవత్సరములు వారింట గడప నెక్కిడిగి నేను విసికి, వారినివిసికించి తుదకు గతసంవత్సరము సరికి, నాలుగు వాయిదాలను పదిరూపాయలు నేనందుకొంటిని. వివాహమునతోత మునకే 10 రూపాయలు "కట్టుమువిషయ", తక్కినవిల్ల, సంస్కారములు, ప్రతిములు, నోములు, మొదలగువాని కట్టుముల విషయమై చెప్పేనేలే? యజమానుల చిత్తవృత్తి గనివెట్టి మెలగవలయు. లేవన్న వెట్టిసేన సం పాప్త మగు ను. రెండుమాసముల క్రిందట తా పీ రావు పంతులు గారింటను తొందరావు పంతులు గారింట ను, పుణ్యాహవాచన మొకదినముననే చేయవలసినవైనను. ముందుగా తాపీరావుపంతులు గారింటికి వెళ్లి నిద్దపడుడని వారిని తొందరచేయగా నరగంట్ల తాళుదనివారు నెలవిచ్చిరి. పిమ్మట తొందర రావుగారింటి కరిగి వారిదర్శనము చేయ గా వారికేదో తొందరపని యున్నందున పావుగంట తాళు మని వారు నెలవిచ్చిరి. వీరిండ్లమధ్య నాలుగైదు సార్లు తిరిగి తుదకు తాపీరావు పంతులుగారింట పుణ్యాహవాచన మారంభించిన వెంటనే తొందరరావు పంతులుగారింటనుండి యొకకాలమున నాలుగు వర్తమానములు వచ్చెను. అంతట మంత్రములు శీఘ్రముగా జరుగ నారంభింప తాపీరావుపంతులు గారికి కోపమువచ్చి "ఎవయ్యా! మంత్రముల క్లుప్తపరచుచున్నారు. మీకట్లు ముకూడ నాప్రకారము క్లుప్తపరచెదను నుండి!" అని బెదిరించి యాప్రకారమే చేజేసెను. ఇంతట తొందరరావు పంతులుగారింట పాదమునుబెట్టిపోలేదో, వారు క్రోధపరవశులై "ఏమిండి! తాపీరావు పంతులుగారింట నుత్సవమయినదిగదా? మాయింట తాపీగ నిక గానచ్చును. సరే, మీకట్లు ముగూడ మీకు తాపీగా ముట్టవచ్చును. కార్యము కానిండు" అని కార్యముజేయించుకొని, ఈసరికి కట్టుము ముట్టజెప్పలేదు. పంతులు గార్లొసగు కట్టుములగుర్చి యింకొక విశేషముగలదు. కట్టుముల నందిన వెంటనే వానిని పరిశీలించక నువేక్షించి యింటికి బోయినపిమ్మట జూచుకొని నయెడల, వానిలో ముప్పాతిక చెల్లని నాజెములే. రసికులగు పంతులుగార్లు పోరోహిత్యుల కట్టుముల కొరకును వేకాట లో వాడుకకొరకును, చెల్లని నాజెముల ననేకముల ప్రోగు జేసియుండురు!

క్రాధకాలమున బ్రాహ్మణునిగా నన్ను గొందరు గృహస్థులు నియమించుట కద్దు. అట్టియాహ్వనములు పూర్వము లేలును. ఇప్పుడెరుదు. పట్టణవాని నగుటచే నాకొక దురభ్యాసము మధ్యకాలమున సంప్రాప్తమైనది. ప్రాతఃకాలమున నిదురలేచి, దంతధావనము గావించుకొనిన వెంటనే ఇన్ని కాఫీ నీళ్లు, ఇంత ఉపాక్త కడుపులోపడినగాని నేను మనుష్యుడను గాను. ప్రతివీధిని రెండుమాడు కాఫీతోటలు లుండుటచేత నా కీ యభ్యాసము కుదిరినది. ఉపాక్త కాఫీ నేవ్రానియెడల కడుపు దహించుకొని పోవును. వానిసేవజేయక నేనింకొక కార్యమును జేయజాలను. ఆగ్రహారావుపంతులుగారు రెండు సంవత్సరముల క్రిందట వారి తండ్రిగారి క్రాధ దినమున నన్ను బ్రాహ్మణునిగా నాహ్వనించిరి. నే నుదయమున నుపాక్త కాఫీ సేవగావించి వానికికే జని యపరాహ్ణమున యథావిధిగా క్రాధభోజన మారగించితిని. సంభావన నిచ్చునంతలో నాగ్రహారావు పంతులుగారికి-ప్రాతఃకా నతోటి బ్రాహ్మణము చెప్పియుండురు. కాబోలును-నాకాఫీ సేవసంగి గోచరమయ్యెను. వారు కన్ను తెరచేసి నిప్పులను గురిపించి నామీదబడి నన్ను దిట్టి మెడపట్టి వైకి గెంటిరి. వారంత యాగ్రహారపడుటకు ధగిన కారణముగాని సందర్భముగాని గనపడదు. ఏలనన వారు ప్రతిదినము నూర్వోదయము కాకమునుపే, బ్రెడ్డుకొట్టెలు, కాఫీ, మంటిగడ్డ మకానం, కడుపు తోవేసికొనినగాని పడకటింటిని వదలి బయట కరుడెంచరు. కర్తవ్యధిగ జేయజాలిన కాఫీనీళ్లు బ్రాహ్మణుని యర్హతను మాత్ర మెట్లు మెలగించును? కాని, ఆగ్రహారావు పంతులుగారు నాకు సంభావన నియ్యక నన్నువమాన పరుచుటతో తృప్తి జెందక, పట్టణములోని ప్రతియింటను దీనినివెల్లడిజేసి చాటి నారు. ఆదినము మొదలు తదిన బ్రాహ్మణునిగా గృహస్థులు నన్ను హ్వనించుట మానినారు. పురమం దెల్లడనన్ను "కాఫీ

కాన్పుల"ని పిలువ నారంభించినారు. వీధికిధిని పిల్లలు, పెద్దలు నన్ను వెంటడి "కాన్కీకాన్పులు—కాన్కీకాన్పులు" అని పదేపదే శేకలు చేయుదురు. కాన్కీకాన్పులనిన నేనుడుకుడునని యూహించుచున్నా రేమో! నేనుదకను. కాని, ఆమాటలు వినిన నాదేహమంతయు జ్వలించును.

ఉదరపోషణమునకై నేనును పాట్ల గుర్రుగువా రెవరు? ప్రాతఃకాలము న మేల్కొని, బద్ధక పడని కోజున న్నాన మాచరించి, క్రింద నులు జుత్తుమాత్రము యూడించి, చివరను ముడివేసి, నొసట బొట్టును బెట్టి యథావిధిగా కాఫీ నేవజేసి యాచనకొర కూరేగింపు టుత్తినమును జరుపక తప్పదు కదా! కొన్ని యిండ్లయందు పంచాంగశ్రవణము అనగా, యజమానులు విన్నూ, వినకున్నను తిథివారసత్వములను త్యాజ్య భుజియలను శేకలువేయుటాచారము. ఒక్కొక్కప్పుడు ఆకస్మికముగా వ్రతములను నోములను జరిపించి యజమానులను గ్రహించు "పాత్రర్లను" స్వీకరించుటయు గలదు. కొందరు గృహస్థులు కరుణించి వ్యవసాయక నిమిత్తము సామగ్రులను దయ చేయుటయు కద్దు. అంగవస్త్రమున స్వయంపాకసామగ్రిని, పాత్రర్లను బరిచలుగు మూటగట్టి, భుజముపై నిడుకొని పాదములను రుచులు నింటింటికి జని గ్రామసంచారము చేయుచు రెండు యూలు లయింపియుట స్వగృహమునకుం జని భార్య ప్రసన్నురాలయి యాదివరక వచించియుండిన యెడల నాలుగు మెతుకులను భుజించియు, భార్య ప్రసన్నురాలుగాక శ్రోధాగారమును జొచ్చి యున్న యెడల స్వయముగ వంట జేసికొని యుడికే యుడకని మెతుకులతో పొట్టనింపుకొనుచుండును. భుజముపై నిడుకొని నీమూటలవలన నొకానొకప్పుడు కొంత ప్రమాదము గలుగుటకద్దు. అది యజమానమునకును శేకకును కారణము లగుచున్నది. ఒకనాడు పట్టణమంతయు దిరిగి పెద్దమూటను గట్టి భుజములపై నిడుకొని యపరాహ్ణమున రమారమి రెండుభంటల సరుయమున మాయింటి గుమ్మును ప్రవేశించు తరి నవట నొక పోలీసు కాని స్టేబులు నావిమిత్తమై కామకొని యుండిన. నేను జనిన వెంటనే "కాన్పులుగాయా! మూటవిప్పండి!" అని యధికారముతో బలికెను. "మూట నెందుకు విప్పవలెను?" అని పూర్తిగా నేననకయుచు వే "మూటకండ్లి విప్పండి" అని తన చేతిని మూటపై పు బాసెను. నేనే అంతలో మూటకుదింపి విప్పి నావిమిత్తము సామగ్రిని జూపితిని. పుచ్చిపచ్చికి కామముక్కలు నాలుగు, కుట్టదోసకామముక్కలు మూడు ఎండిన వంకాయ మూడికలు పండ్రెండు వాడిన ములూకాడలు రెండు పుంజీలు, క్రిందటిదినమున కురిసిన వర్షముతో తడిసి యుల్లిపన పెసరపప్పుసోలెకు, నిర్మలాయంత బూజుచింతిండు ముద్దయును. నామూటయందు గనుపడెను. ఈ నామగ్రి యువారమానకులగు కొందఱు గృహస్థులు పశువులకై బానిసేయుటకు బదులుగ నాకు దయతో సమర్పించిన సొత్తు. దానిని జూచి యాపోలీసు కానిస్టేబి లసంతుష్టుడై "ఉక్కిరి బిక్కిరి చెట్టిగారి వెండిగన్నెక్కడ దాచినారు?" అని నన్నడుగ ఏమో నాకే మెరుక?" యని నేను త్తరమిచ్చితిని. "తేదు మీరే తీసివారట" అని కానిస్టేబు నిర్ధారణ నేను మీ రంతటి యువ్యోగులైనను మర్యాద తెలియక మాబోటి సంసారలవైన దోసాదోసణనేను దగద"ని నేను కళకళముగా ప్రత్యుత్తరమిచ్చుక నాతిడు మారు జెప్పక వెదలి పోయెను. దినములవంకరచే పాత్రర్లమూట లప్పు డప్పు డపనాద మూటలుగ బరిణమించుచున్నవి. శెట్టిగారి వెండి గన్నెమాత్ర మాతనికుమారు డగు గంగేలాశెట్టిచే నొక బోగముదాని కర్పించబడెనట!

సంగీతమందు నాకు కొంచె మభిరుచి కలదు. మంచి పాటకులు హాయిగా పాడినచో నాచెవుల కింపుగా నుండును. ఒకానొకప్పుడు తిప్పింను, మొత్తముమీద నాలుగైదు రాగములను నిండుమించుగా బోల్పుగలను. మేనమామ రీతి వైనను గుర్తెరుగుదును. నేను స్వయముగా గండుమూడు రాగముల బాడగలను. అజే పాటకులుపాడిన "రాగమాలిక" యందురు. నేనుబాడిన "రాగసంకరముదురు. సంగీతములో నా కీహటి జ్ఞానమునుటచేతనే ఉనుపోనావుగాయ నా రింట పురాణకా. తేమమునకు నన్ను నియమించిరి. ఆడంగుల యెదుట కాలక్షేపముగదా యని నేనును మాయక్క పెనిమిటి తెలపిండి కాన్పులు గాయను అంగీకరించి నాము. అర్ధజ్ఞానము నాకును నా బావగారికిని ఇద్దరకును పూజ్యమే గాని మాబావ గారికి సంగీత జ్ఞానము కూడ పూజ్యమగుట చేత నేను పురాణము చదువుటకును, బావగారు అర్ధముచెప్పుటకును బావమరదులను మాలో మేమేగ్గరచుకొన్నాము. శృం

గాగకరుజారసముల సందగ్ధమున ముఖారితరారి రాగములను జోడించియు, శోకము మొదలగు నితరసందగ్ధముల తోడి నాట రాగముల మిశ్రమించియు, సవ్యుల డెందము లుపొంగు రీతి నేను పద్యములబడివెదను. ఇంక బావగారన్న నో, విన్నూ పాతయుగా కన్నీరసముల సందగ్ధమున నొక్కరీతిచే పట్టిన గుక్క విడువకుండ కర్పప్రవాహమును గురిపించెదరు. బావ మరదుల మేళనము "విధివిధియు దైవకూర్పు" అని యా కాలక్షేపపథ నలంకరించు నారీమణు లేకగ్రీవముగా గొని యాడెదగు. అట్టికాలక్షేపము పరలోకసాధన మనుటకు సంగీతముండునా? మాబావమరదులకుషీరి కొంతవరకైన నింపునకుటకు సందియములేదు. "ఉదరనిమిత్తం బహుకృత వేషం" అనుమాట యసత్యమా?

పొట్టపోషించుకొనుట కన్ని వేషములు వేసినను, దినము గడువకున్న. వైదికవృత్తి నీరసము. శాస్త్రసార్వత్రికకర్మ లన్నియు నొక్కసారి లోపించిన పరిపంచముకేవిహాని? అట్టి గావములన జెనువానొక్కరు నుండరని బోయచున్నది. కర్మము లోపించిన నిర్మలమగు జ్ఞానము పరికారింప వచ్చును. నిజమగు భక్తి వృద్ధి జెందవచ్చును. వైదికవృత్తి యంతరించిన, దానిస్థానే సారవంతములను లాభదాయకములు నగు వృత్తు లాకురించవచ్చును. కర్మముడినుండి బహిర్గతులై, జీవులస్వేచ్ఛగానుచ్ఛాసని స్వాసములదీయగలను. అవిద్యానివృత్తియు విద్యానివృత్తియు గలుగును. అసత్యము ఊడించి సత్యము వర్ధిల్లును

ఇక నీయాలపన చాలును. నేనుచెడితిని. నాకుమారుల కైనను వైదికవృత్తి పాతములకుండి విముక్తులను జేయుదలంపుకో వారిరింగి పుతాతలలో జనునవై చితిసి. ఇంతవరకును వారిరువురు, భయభక్తులతో శ్రద్ధాంతులై పాతములను జదువుచున్నారు. వారు ముందుకు రాగలరని యుపాధ్యాయులుగూడ జెప్పుచున్నారు. వైదికవృత్తి కికముందు బాదుచున్న భయము తొలగిపోయినది. అంతయే చాలు.

ఆంధ్రదేశ వార్తలు

శ్రీలక్ష్మీచన్న కేశవలింగ లైబ్రరీ, కారెంపూడి:— పల్నాడుజిల్లాలో కారెంపూడిగ్రామమున గడచిన నెల 19వ తేదీన పునాదులచే శ్రీలక్ష్మీ చన్న కేశవలింగ లైబ్రరీ యను పేర నొక పుస్తకభాండాగారము నెలకొల్పబడినది.

శ్రీ కజ్జాన వద్దని పుస్తక భాండాగారము, భట్లపెను జుర్రు:—నెల 30 తేదీ యందయము 8 గంటలకు ఘంట పాలపువాస్తవ్యులగు కారెపాటి వేంకటేశ్వర్లు వీరు కర్మ విద్యాధులు వీరు నాగపురములో స్వగృహ దయ్యెనని తెలిసి నందులకు మా గ్రామస్థులు చాల చింతించుచున్నారు. వారి యకాల మరణమును గురించి గ్రామస్థు లొక సభచేసి వారి యాత్మకు శాంతి కలుగునగాక యని దైవమును ప్రార్థించిరి.

భీమునిపట్టణము కోకమాండల్ సంవేది:— సమీప కంపెనీ మేనేజింగు డైరెక్టురు ఫక్కి ఆదినారాయణ పల్నా యకులుగారిని 8-9-16 తేదీని భీమునిపట్టణములో జరిగిన కంపెనీ జనరల్ మీటింగులో లిక్విడేటుగా అపాయింటు చేసినాని వింటిమి. వింటిగానున్నది. వీరు రిగినవారుకారు. పాలసీదార్లు వెంటనే మేలుకొని వేరే లిక్విడేటును విషయమై ప్రయత్నించుట చాల లాభకరము. అని జి. కొలెండరావుగారు వ్రాయుచున్నారు.

కన్యవిద్యాధి సంఘము, తెజవాడ:—ఈనెల 8వ నా రీఖు సాయంత్రం 5 గంటలకు కన్యవిద్యాధి సంఘభవనమున సభయెను. రామునివిగ్రహాని. పి. గారి అగ్రాగవాధిపత్యము క్రింద సభ జరిగినది. సభిలోవర్ధింపబడినవిషయము బాల్య వివాహములవలన లాభింపజేయుట. వెక్కువయి విద్యాధులు బాల్యవివాహములవలన నష్టపోచెప్పిరి. కొలెమిది ఉపన్యాసములు గలిపిరి. సభకుచాలవయి విద్యాధులువచ్చిరి. అగ్రాగవాధిపతిగారి అంత్యోపన్యాసముతో సభ 8 గంటలకు ముగిసి నది. అని కడియాల శేషయ్యగారు వ్రాయుచున్నారు.

డి యిక్ డెయిక్ కేంబ్రిడ్జ్ కాలేజి, టంబూరు:— వీరిసామాన్యసభ్యులు సభ 9 వ తేదీని సమావేశమయి వాణిజ్య పరిశ్రమలకు సంబంధించిన విషయము లనేకములు తీర్మానింపబడినది. ఈ తీర్మానములలోని కల్ల ముఖ్య తీర్మానం మే దని రాబోవు ఇక్ డెయిక్ ఇండస్ట్రీయల్ కమిషన్ వారి

యెదుట ప్రధానాధికారిముగా నాత్య మిచ్చు అనుభవజ్ఞుల పేర్లు తెలుప వలసివచ్చి గా కలెక్టురుగాని కోకగా ఆర్డరు ప్రముఖులను పిచ్చిమిచ్చిరి. కొత్తది. మాన్. నాన్. మూడి, రంగు, ఈ మొదలగు సర్దిశ్రయలపై వీరు శాక్యమిచ్చునలంచి నారు. ఇట్టి ముఖ్య సముద్రైవే వీరు స్వేచ్ఛచు కొనుటయు ఒక్కొక్క రొకదానిపై మ్యాగడ మద్దేకంచుటయు కడు సమంజ సముగా మన్నది. మరియు సర్దిశ్రయ వాణిజ్యములు పిస్తాముగ గల ఈ జిల్లాగూడ సవరు కమిషన్ వారు సందర్శించులాగ. కను నేర్పాటులు చేయుటకు శాస్త్ర కాగ్యదర్శిగారి కధికార మిచ్చబడినది. సభాంతమున శాస్త్రకాగ్యదర్శి గారు ఈ చేరబరు విషయములో శ్రద్ధ బూరి తెనాతేకర్తల యిష్టం దులు గూడ నివారించ గలిగినందులకు వాగికి చందము లాచ రించబడి సభ ముగించ బడియె నని సభికుడు వ్రాయుచున్నాడు.

నిలపల్లి గవర్న మెంటు బాలికా పాఠశాల:— నిలపల్లి గవర్న మెంటు బాలికాపాఠశాల బహుమానోత్సవ ప్రకర్మ నము, 27-8-1916 క తేదీ ఆదివారముకోజున సభ్యా మ్నము 2 గంటలకు, స-రా-శ్రీ, కోంగిడిబెజ్జ ఉపన్యాసీ తపాసీలుదారువా రగు శ్రీసంహార మూర్తిరాజుపంతులు, బి. పి. గాదెనలనపు, శ్రీగోదాదరి కేరజబాలికా పాఠశాలల పరిషాధికారు లగు, స-రా-శ్రీ, ఛాన్సి రాఘవేంద్రరావు పంతులు, బి. పి. గారి సూధిపత్యముక్రిందను జరుపుబడినది. బాలికలచే ప్రార్థనలును, కథానాటకములును, దయిలగు లును, పాశ్చిమత్యమును గురించిన ఉపన్యాసములును, కోలా టము, బడకోలాటములు, సర్విహరిశ్చంద్ర ద్రామామును, రాజకర్తసములును, సుగోళహాతులు మొదలగు సభకొన్ని పనులును ప్రదర్శింపబడినవి. సాధ్యార్థులుగారిచే స్కూలు రిపోర్టు గడువబడినది. పిమ్మట శ్రీదేవప్రసాదీ తపాసీలుదారు వారిచే, బాలికలకు బహుమతు లొసంగబడి ఫలహారములు వంచివెట్టబడినవి. ఈప్రకర్మన సందర్భమున శ్రీగూటాల యస్టే లు జమీందారీగారును, యానాగ్రామవాసులును, జి. శ్రీ మన్యం సుపాలత్వ్యుగారు, న 4-0-0 దయ చేయించిరి. మరియు గాగ్రుమ్మలవలన, న15-12-00 నమూలు అయినవి. ఈ గాగ్రు జమీందారువారు మెల్ల అగ్రస్తయ్యగారు, శ్రీని వ్యాభివృద్ధియం దనాదనణ జాపుట కనుకోవనీయును. శ్రీ వారు గాగ్రుమునకు జమీందారులు అయియుండియు, తాము సహాయము చేయకుండుటయేగాక, గాగ్రు జమీందారులు మా మూలు చేయించి దయచేయించుచున్న న 6-0-00లను గూడ ఇచ్చుట కంగీకరింపరైరి. శ్రీఅగ్రస్తయ్యగారు మా మామూలు జరుపునట్లు శ్రీవారిని పేరేమించి మాపాఠశాలకు సహాయ మొనర్చు మాహా కల్పించుటకు భగవంతుని సదా పూర్ణించు చున్నారము. శ్రీ మహేంద్రవ్రాద సూర్యనారాయణమూర్తి కాశ్రిగారిచే కొన్ని పుస్తకములు బాలికలకు బహుమతి గా నొసంగబడినవి. అల పాటల తాతయ్యగారు వ్రాయుచున్నారు.

నర్సవృత్తిక విష సందేవి.
 చూడు (100) చూ గాయులు బహుమతి.
 ఏప్పుడు నన్నావా!
 చచ్చయో బోడుకు !!

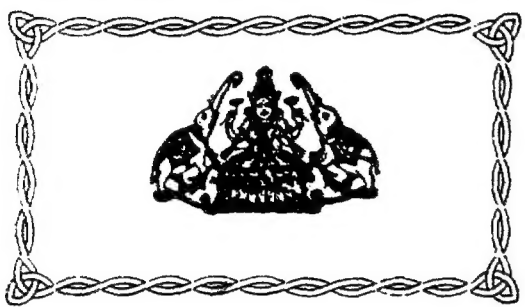
 తేజ కొండీబాలు నిం, నుండు పొట్టకు తిగిన బహుమతి బొంద తేమికుల కన్నవడువారే తేమి యావధును గనిపెట్టలేమి, కట్టిన పోట నీయం న డైరెక్టర్ లో ప్ర కార ముయోగించి బిజి శంకు నిమిషములగా చుండు పోట్లదా షా ఈయావధియందు గణము తేదని ముఖ్యుల చేయి వారలు, మా యావధున మాకు తింగుతుంటి రిమకు నెలలైన మొత్తమున గాట్టుకొనుటయే గాక (100) నూదూపాంతల బహుమతి సందకుతన కర్మలగుదు.
 వెల 2 సీసాలు గల ప్యాకెట్లు 1.కి 8 అ. పొడవే 3 అ. అ. ఒకచేతడె (2) ప్యాకెట్లు తెప్పించుకొన్న పొడవే 3 అ. అ. 1 దజ్జ ప్యాకెట్లుకు పొడవే 3 అ. అ. 5-0-0
 1 దజ్జ ప్యాకెట్లుకు పొడవే 3 అ. అ. 1-8-0) కలగల చాక్లెట్ పోకెట్ల పేనా 2 అ. అ. అ.
 స్యాంపిల్ కోకవామ అగ్రాగవాధి పాంతు కంపెనీ.
 టి సీతాగారు మొనలియారు.
 8, కండు మొదలిది. తిలలిక్కేటి, మదగాన.

పరిశీలన } మద్దతు సూర్యనారాయణ రావు.
10-9-16

2

విషయానుక్రమణిక.

విషయములు	2
అంధ్ర ప్రదేశ్ వార్తలు	3
వికటభారతి	4
పాఠశాల వార్తలు	5
ప్రభావ వ్యాసము	6
వ్యాపార నౌకాబలము	7
విద్యావ్యాపారము	8-9
విశేషాంశములు	10
విశేషాంశములు	11-12
విశేషాంశములు	13

ఆంధ్ర పత్రిక

1916 సం॥ సెప్టెంబరు నెల 12-వ తేది
మంగళవారము

వ్యాపార నౌకాబలము.

వ్యాపార విద్యుత్తులను గురించి వివరములు వ్యాపారమునకు ముఖ్యముగా ఉపయోగపడుచున్నది. వ్యాపారములో విద్యుత్తును వ్యవహరించుచున్నాము. మన దేశములో పరిశ్రమలు అభివృద్ధి కావలయు ననుచున్నాము. మనదేశముయొక్క వ్యాపారము పెంపొందవలయు ననుచున్నాము. మన ప్రభుత్వముల వారు మనకు ననునగు సంతృప్తికర సుంకములను నియమించియు ఇతరవిధములను సాయము చేయవలసినదని కోరుచున్నాము. వైద్య పాఠశాలములు ఒకదానిచేయవలసినదని ప్రార్థించుచున్నాము. ఒక్క విషయమునమాత్రము మనము తగినయంత ఆలోచన చేయుచుండలేదు. నేటిదినము ఎల్లవ్యాపారములకును మూలాధారము నౌకాబలము. వ్యాపార నౌకలు వ్యాపార దేశాలకును బోయరాగలిగినవి ఎవ్వరికి లభింప వారు కొంతవరకు వ్యాపారమును అరచేతిలో నుంచుకొనగలరు. మన దేశమునకు వ్యాపారనౌకాదళము లేకపోవుటచేతను పాశ్చాత్యసంఘముల చేతిలో మన ఎగుమతిదగుమతి వ్యాపారములయును ఉడుటచేతను మనకు నష్టమైనను పాశ్చాత్యవ్యాపారపారిశ్రామిక లాభము సమకూరినంతవరకు పాశ్చాత్యసంఘములెల్లయుపాయములును చేసికొనుచు వచ్చి పాశ్చాత్యవస్తువుల దేశమున విజృంభించునట్లు పాటుపడగలిగినారు. మన స్వదేశీయ పరిశ్రమలు తలయెత్తకుండుటకు ఈ పాశ్చాత్య వ్యాపారస్థుల కార్యక్రమము ఎంతో దూరము చేసినదనుటకు సందియము లేదు. జర్మనీనుండి కలకత్తాకు సున్నిత వస్తువుల కిగుండున అంచెకూలి కలకత్తానుండి అలహాబాదునకు అగుచుండు అంచెకూలి కంటే తక్కువ యనిన యెడల ఎంత దూరము నౌకాబలము పాశ్చాత్య వ్యాపారమునకు సహాయకారి

యైనదియు విశేషము కాగలదు. పేరుతనగ విషయము తీసికొనుట. కాయగా పువీయెడల అంచెకూలి తక్కువ. నూనెగా పువీయెడల అంచెకూలి యెక్కువ. ఏల? నూనె చేయు పరిశ్రమ పాశ్చాత్య దేశములలో రక్షించుట పాశ్చాత్య వ్యాపారస్థులకు ధర్మము కాబట్టి ఇచ్చుటనుండి కాదు యెగుమతిచేయుట వారికి అనుకూలము. నూనె ఎగుమతిచేయుట ఇచ్చుట నూనెపరిశ్రమకు సహాయ మగుటయు పాశ్చాత్య భూములలోని నూనె వ్యాపారమును నిరుత్సాహ పరచుటయు అగుచున్నది. కావున ఈ విధము ఈ రీతిగా ఉదాహరణము లెచ్చుచు పోయిన యెడల ఎన్ని ఏనియు ఇచ్చుచుండవచ్చును. మన దేశము అపకృష్ట వస్తుత్పత్తికి జన్మస్థానము. ఈ యపకృష్టవస్తువులను పక్వవస్తువుల నొనర్చుక పోయితిమేని మనకు ముక్తి లేదు. సామాన్య జీవనముతో సత్పత్తి నందియుండినయెడల ఈ సస్యగర్భ మనల నెప్పటికిని పోషింపగలిగి యుండును. కాని మరుష్య మాత్రుల మగుటచేత లోకమును ననుసరించి లోకపు వాంఛల నెల్లయు నెత్తిన నైచికానినారము, నైచికానినుచున్నారము, నైచికానిగలము. కావున మనకు సున్నితపదార్థములు—నిజముగా, వర్ధములును డాంబికములును మాత్రమే యొనరు—దండిగా కావలసియుండును. భోజనమునైన పోగొట్టుకొని సం. 1703 కు ముల్లు ధరింపవలెనను ఆశచు లోపురుషులకు ఘోషించెడి. కనుపాకప్రక్కకాలినను కాలును గాక బిడ్డకు జపాను బొమ్మకొని యిశ్యవలసిన దని మన ప్రేలోకమునకు జరించుచున్నది. విద్య రాసి రాకపోసి దూరస్థ మగు బడికి పోవుటకు పుత్రులకు అమెరికా త్రొక్కుడుబాడి కొనిఈయవలెనని లెండులకు సంకల్పము జనించుచున్నది. అల్లుడు తగువాత నెత్తిన మిరియాలు రాచునో మరి ఏమిచేయునో ఎరుంగదు కాని అత్తగా రాతనికి స్వీట్సులొందు బంగారుగడి యారము కొని ఇయ్యకతీరము. వీని యన్నిటికిని ప్రతిఫల మితరులకు మనము ఇయ్యకతప్పదు. ఇది వరలో మనదేశములోని ఆచారములన్నియుపోయి ఈక్రొత్త యాచారము లేర్పడుటచేత వానికాధారభూతులైన పనివారికి పని తప్పిపోయినది. వీని కాధారభూతులైనవారు ఇతరు లగుటచేత వారిని లావుగా మేపక మనకు విధిలేదు. వారినిలావుగా మేసినట్లెల్ల మనము కృశించిపోవుట తప్పదు. వైరుదులకు సంతసించి మరియొకటికి పెట్టుచుండిన యెడల మనకున్న మాడవలసినదేదా. ఈజ్ఞానము కలుగుటవలననే స్వదేశోద్యమము మున్నగునుద్యమము లుద్భవించినవి. ఆధికస్వాతంత్ర్యము హైందవ భూమికి ఆత్మవసరమును వాదము ప్రబలినది. ఎన్ని ఉద్యమములు బయలుదేరినను మన మొత్తముతాపము చూపినను మన ప్రాచీన సామాన్యజీవనమునకు మరలి పోగలనును మాట కల్ల. ప్రపంచముతోటి దినదిన విజృంభమాణ సంబంధమును తప్పించుకొనగల మను మాట హుళిక్కి. కాబట్టి ఆసంబంధమున స్వతంత్రులుగా నున్నంగాని మన యంతట మనము తలవెత్తికొనజాలము. ఇతరుల కారవమును పొడజాలము. ఇతరులతో సమానముగా నిలువజాలము. ఈ యాధికయుగమున ఈ పారిశ్రామిక కాలమున ఈ వ్యాపా

రదినములలో స్వతంత్ర వ్యాపార నౌకాబలమున కంటే నెక్కువ సహకారముకొకటి కాజాలదు. ఏమాత్రము స్వాతంత్ర్యము గల రాష్ట్రములును ఈబలమును సంపాదించుటకు పాటుపడియున్నవి. ఒక్కపర్యాయము లోకములోని రాష్ట్రములలో వేచివేచి ఇట్టి బలము ప్రస్తుతము కలదో ఆలోచించిన యెడల మనకంటే నెంతో చిన్న రాష్ట్రములెన్నియో వ్యాపారనౌకాబలము కలవిగా కన్పట్టుచున్నవి ఆంగ్లాభూమి, అధినివేషముల సంగతి చెప్పనే యవసరము లేదు. అమెరికాసాయము క్ర. రాష్ట్రములకు చెందిన ఫిలిప్పైను దీవుల వ్యాపార నౌకాబలము 1913 లో 191 ఆవిరి నౌకలు 489 ఇతరనౌకలునై యుండెను. ఆర్జెంటీనా, బెలియము, బ్రెజిలు, చిలి, చీనా, క్యూబా, డెన్మార్కు, హాలండు, ఫ్రాంసు, జర్మనీ, గ్రీసు, ఇటలీ, జపాను, మెక్సికో, నార్వే, పెరు, పోర్చుగలు, రుమేనియా, రుష్యా, స్పెయిను, స్వీడను, తుర్కీ, ఉరుగ్వే ఈ యెల్ల రాష్ట్రములకును కొద్దిగనో గొప్పగనో వ్యాపార నౌకాబలము కలదు. మన పత్రికా శాసనము ఏదేపు పత్రికా శాసనము ననుసరించి చేయబడినదని సర్ పెర్సెస్ రిస్సిగారు చెప్పిరో ఆ ఆస్ట్రీయా వ్యాపారనౌకాబలమును అపారముగా కలదు. తలగల దేశమనుకొనుదేశము ప్రతియొక్కంటికిని తీరభూమికలదేని వ్యాపార నౌకాబలము వెంటనేకలదు అట్టి నౌకాబలములేనివారము మనము మాత్రము తోచుచున్నాము. సంగ్రామకాల మగుటచేత నిప్పుడెల్ల విధములను మనముచేయగల పనుల నాలోచించుకొనునట్లే వ్యాపారనౌకలను సిద్ధమొనర్చుకొనుట లోను మనము చేయవలసిన పనిని ఆలోచించుకొనుట యవసరము. ప్రస్తుతము మనకు ఒకవియుండు అనుకూలముల నాలోచించుటయు అగత్యము. లోకపు వ్యాపార నౌకాబలము క్రుంగి పోయి యున్న దనుటకు సందియము లేదు. యుద్ధారంభమున స్వతంత్రముగా కొంతకాలము తప్పించుకొని తిరుగులాడిన ఎన్నెనువంటి అల్లరి యుద్ధనౌకలు కొంత వ్యాపార నౌకాబలమును నశింపజేసినవి. ఆంగ్లా వ్యాపారమును ప్రభావజేయవలయునను మరాళచే జర్మనీ జలాంతర్గాముల నుపయోగించి ఎంతయేని వినాశనమును కలిగించి యున్నది. యుద్ధ నిమగ్న రాష్ట్రములు—ఉత్తమ వ్యాపార నౌకాబలములు కల యట్టివి—తమ వ్యాపార నౌకాబలములలో విశేష భాగమును యుద్ధావసరములకు వినియోగించుకొనినవి, ఇంకను వినియోగించుకొనుచున్నవి. ఈ విధముగా నెంతయో వ్యాపార నౌకాబలము యుద్ధమునకు ముందుండినది ఇప్పుడు లేనిదైనది. 'ఎకానమిస్టు' అను పత్రికలోని ఈ క్రింది యంకెలు ఈ సందర్భమున నుపయోగకరములు.

1914 సంవత్సరమున రిజర్వరయిన బలము	24,809,000
క్రొత్తగా కట్టబడినది (మరింపు)	800,000
	25,60,000

ఇందులో	
యుద్ధములు	1,520,000
సముద్రములో	
సహజ వ్యయము	550,000
ప్రభుత్వములో	
వ్యయము	184,000
శత్రువుల నౌకలు	
(ఇప్పుడు వ్యాపారము)	
ముందు పనికిరానివి	3,320,000
ప్రభుత్వమువారు విని	
యోగించుకొనునవి	6,927,000
ప్రభుత్వము	12,451,000
ప్రభుత్వము వ్యాపారమునకు	
ఒకవైపును బలము	13,158,000

ఈ లెక్కలనుబట్టి చూడగా సామాన్యముగా నిప్పుడు వ్యాపారమునకు బనికీవచ్చు వ్యాపార నౌకాబలము మునుపటి బలములో పదింటి ఆరువంతులుగా నుండుట యశ్యముగ నున్నది. యుద్ధ కాల మగుటచేత మరువ్యయ దొంకిపోవుట ఈ బలము నింకను తగ్గించుచున్నది. నౌకలకు శీఘ్ర ప్రయాణములు సాధ్యముకాక పోవుటచేత మరొంత బల ప్రయోగము కలిగియున్నది. నిజ మార్గించిన యోధులకు వ్యాపార నౌకాబలము మునుపటి దానిలో సగమునకు కలకొలేదో యను ననుమానము పుట్టుచున్నది. అందువలననే అంచెకూలీలు ఒక్కొక్కడ పదునొకండు రెల్లు కూడ పెరిగిపోయినవట. యుద్ధానంతరము ఈయెల్లపరిస్థితులును ఇట్లేయుండబోవు. ఇప్పుడు నిష్ఫలములై యుండు శత్రునౌకలు 3, 320,000 లక్షలలో కొంతభాగము యుద్ధోపయోగమునకు పెట్టబడియున్నను విశేషభాగము బయటికి రాగలదు. ఆంగ్లమిత్ర మండలి పక్షమున యుద్ధోపయోగమున నుండు బలమును కొంత వ్యాపారరంగములోనికి రాగలదు. ప్రపంచములోని యెల్ల రాష్ట్రములును నూతననిర్మాణములను చేయగలవు. నూతననిర్మిత నౌకలు యుద్ధమున నెన్నియో కారణములచే నలుగురుండు నౌకల కంటె బలవత్తరములుగా నుండక మానవు. జర్మనీ అప్పుడే ఆలోచించి పెట్టుకొనినదట అట్టహాసంబగు వ్యాపారనౌకా నిర్మాణము. దీనినంతయు నెదురుటకుతన మొదలింటి ప్రాముఖ్యమును నిలుపుకొనుటకు ఆంగ్లసామ్రాజ్యము వ్యాపారనౌకాబలనిర్మాణమునకు గట్టిగా పూనకయుండదు. బ్రిటిషు సామ్రాజ్యములో నీ పనిని ఎక్కువగా చేసికొనుటకు హైందవభూమికి విశేషావకాశము కలదు. హైందవభూమికి చారిత్రక ప్రసిద్ధియు వ్యాపారనౌకా నిర్మాణమున లేకపోలేదు. పందొమ్మిదవ శతాబ్దముయొక్క ప్రథమార్థమున హైందవవ్యాపార నౌకలే ఆంగ్ల వ్యాపారనౌకలకు నిదర్శనప్రాయములుగా నుండి యివి. అంతటి చూస్తుత్వమున నుండిన హైందవ భూమి మరల వ్యాపారనౌకాబలసంపాదనమున తలయెత్తికొనుట కష్టము కాకూడదు. ఈబలనిర్మాణము ప్రభుత్వమువారిసానుభూతి యున్న వేగముగా జరుగుననుట నిజమైనను వారి మూలకముగా జరుగునదికాదు. ప్రజ లిందుకు సదుములు బిగించి ఆయత్తము కావలసియుండును. నిశ్చయముగా హైందవభూమి ప్రాముఖ్యమును లోకమున స్థాపింప దలంతురేని భారతపుత్రులు వ్యాపార నౌకాబలంబును వెంటనే నిర్మించుకొన వలసి యుండును. ఈవిషయమునే మన బొంబాయి సోద

రులకు బొంబాయి క్రానికలు పత్రిక బోధింప జూచుచున్నది. ఒక్క బొంబాయిసోదరులే కాక హైందవసోదరులే వ్యవస్థాపన నీ విషయము నాలోచింప నప్పుడే కావున మే మార్థులయెటుట దీనినిడ సాహసించినాము. విశాఖపట్టణము నౌకాశ్రయమును దీక్షతో గోరు నట్టి ఆంధ్ర సోదరులు తప్పక ఈ సమస్యను ఆలోచింప నున్నారనుటకు సాక్షయంబు బనిలేదు. కార్యము సాగవలసి యున్నది. సన్నతనను సరియే, యెవ్వరో మొక్కుగు భారము వహింపవలసి యున్నారు. ఈ భారము వెన్నరు వహితురో యెవ్వరికి హైందవ వ్యాపార నౌకాదళమును పునరుజ్జీవింపజేసి పోషించి కీర్తి చెందగలదో చూడవలసి యున్నాము.

మద్రాసు న్యాయకళాశాల

మద్రాసు న్యాయకళాశాలకు సంబంధించిన సమ్మెకట్టు తీరిపోయినది. న్యాయమూర్తి అబ్దుల్ హిగారు విద్యార్థులకు హితోపదేశ మొనర్చినారు. తగిన అనుకూలములు కలిగియున్నందున సూచించినారని వదంతి కలదు. విద్యార్థులు పెద్దల యాజ్ఞ శిరిసా వహించి కళాశాల చేరుకొనినారు. అయిది విద్యార్థులకు కొంతశిక్ష తప్పలేదు. అధ్యయనము పదిరోజుల హాజరు ఫలమును జరిమానాగా వహింపవలసి వచ్చినది. శిక్షణయొక్క ఫలమును నిలుపుటకై దండన విధించుటకళాశాలాధ్యక్షులయొడ తప్పు గాను. అందులోను విద్యార్థులు కళాశాల కేర్పడియుండు సాధికార సాధుమునకు సంగతులు తెలుపకయే సమ్మెకట్టిన వారగుటచేత కొంతశిక్ష యవసరమని యొప్పుకొనక తప్పదు. కాని ఇట్టిసాదర్భములలో శిక్షవిధించు నప్పుడు గురుపదంబు దుడుకారు కానిన్య మే మాత్రమును పూనకూడదు. డేవిసు గారు ఎక్కువకఠినశిక్షలు విధించినారని మొర్రెప్పెట్టుకు సాధ్యము కాజేమో కాని శిక్షలు మాత్రము గురువుగారి సహజోదార హృదియమునకు నిదర్శనములుగా లేవు. ఏ రీతి వరత్తు నిర్బంధములు పేర్కొనక క్షమాపణపత్రము పంపవలసినదనుటయే యావననకు తగిన శాస్త్ర యగుచున్నది. క్షమాపణ పత్రము శిక్ష కాదందురేని విధించిన శిక్ష వారుకాకముగా నుండి యుండున మంచిది. పది దినముల హాజరీ ఫలము పోనడచిగోరు విద్యార్థి ఆకస్మికముగా జబ్బుపడియెనేని పరీక్షనే కోల్పోవలసిననాడు కావలసినవచ్చును. నేడేదో స్వల్పభోగ మొనర్చినాడని అట్టి పరిస్థితి ఆతనికి కల్పించుట అంత మంచిది కాదు. కళాశాలాధ్యక్షులు ఈ విద్యార్థులకు ఒక్కరోజు హాజరు ఫలమును జరిమానా వేసియుండినను చాలియుండు నని మాయభీతాచుము. విద్యార్థుల తప్పు అనుభవ రాహిత్యమువలన కలుగునదికాక వేరు కాదు. అనుభవరాహిత్యలోపమునకుబరువగుండవనిధించుట క్రోధమానసమునకుదారిచూపుట యగును. స్వల్పదండనచే హెచ్చరించుటసరళప్రవర్తనకు దారిచూపుట యగును. డేవిసుగారిరెండవమాగ్దానకనువర్తలగుచు రే కాని పట్టించుట పెట్టుకొనరని మేము తలంచియుంటిమి. ఇప్పటికినిమే మవ్యభాతలంచువారము గాము. విద్యార్థులెల్లరును చేదపడిన డేవిసు గారు పదిదినముల దండనలో విశేష భాగమును త్రొక్కి వేయుచురియే మానమృకము. చేరినట్టియు చేరబోవునట్టియువిద్యార్థులు ఈఫలము సంపాదించుకొను మార్గముననే ప్రవర్తించు రని విశ్వసించుచున్నాము. న్యాయమూర్తి అబ్దుల్ హి

ముగారు విద్యార్థుల కష్టముల నవసరముచుటతో గూడ ఈ నష్టమును తగ్గించుటకును చాటుపడుచు రని కోరుచున్నాము. ఎన్నెనెమి డేవిసుగారి ఆలోచనా పరిత్వముచేతను, న్యాయమూర్తి అబ్దుల్ హిగారు సహృదయముచేతను, విద్యార్థుల సహజస్మృతిచేతను ఈ నగర న్యాయకళాశాలాదోశము విపరీతంబుగాని తుదిగ గనుటకు మిక్కిలి సంతసించుచున్నాము. కళాశాలాధ్యక్షులకు విద్యార్థులకు కలిగినకలంత కీర్తింబుగనే అదృశ్యంబై పరస్పరభక్త్యుచరాగంబులు చూపుచున్నామి యవి యెదురుచూచుచున్నాము.

మానికలు తూనికలు

ప్రభుత్వమువారు తేలములపైని అధికారులు ఉంటుంటే సంచారము చేసే చూనికలు తూనికలకు ముద్రలు వైచి పని చేయుట చూచాము. ముద్రలు వైచి వందలకు గాను వారు కొంత గునుమరములు చేయించుట కిందు. 1915-16లో ఈ రుసుములకల ప్రభుత్వమువారికి రు. 20,912-11-0 లు వచ్చాయను వచ్చెను. ఇందు వ్యయము రు. 18,881-1-4 లు అయినది. ఈ గాన ప్రభుత్వమువారు తూనికలు చూనికల పైకి గూడ కొద్దిగా భాగమువచ్చిన నుట. ఈ భాగము ఎల్ల యేవలను చూనికలకు దనుకొని గూడదు. కుంటూరు, కర్నూలు, శాస్త్రాచార్యులు, పోలవరపురం, పిఠాపురం, తిరువల్లూరు లో ప్రభుత్వమువారు తేలములపైని అధికారులు ఉంటుంటే పోయినది. కొన్ని కొన్ని ప్రభుత్వమువారు పెట్టిన రుసుమును చూనికలకు కాక ముద్రలు వేయసేసేడి నౌకరులను ప్రత్యేకముగా రుసుములు వసూలుచేసికొనినారు. తొంగట్టు కత్తెరుగా రీతి వేయవలసియుండుట పెట్టినారు. విచారణలు జరుగుచున్నవి. వ్యాపారములలో తప్పుడు తూనికలు చూనికలు ఉపయోగించినవారు కొందరు ఉచారణకు వచ్చి శిక్ష లందినారు. వారిపంఖ్య పుత్రాదులోనే యున్నవ. పరులరా రితి దండనపడినారు. వారునాథములో ఏగురు, తిరుమనాపల్లి లో ఆరురు, నేలములో ఆరురుగురు, పంజాపురులో ఆరురు గురు శిక్షలందినారు. తెలుగుల్కూర్ తీహానీలో తేలంబు వేయ వత్తుల పుత్రాదుగమునకు విద్యుత్తుకునా?

నూజువీడు బ్రహ్మకేసు

ఈ వ్యాపారమున మేష్ట్రీలు గానిచ్చిన తీర్పుయొక్క సారాంశము మరియొకచోట ప్రకటించియున్నాము. ముద్దయి మాడచాటి. వేంకటేశ్వరరావు గారిని మేష్ట్రీలుగారు విడుదలచేసినారు. ఆతడు సంప్రదానముగా నిర్దోషుడని ప్రకటించినారు. వేంకటేశ్వరరావు గారి ముద్రలెల్లరును ఈ తీర్పును కాండెంటు నుటకు సందేహములేదు. ఆంధ్ర ప్రదేశ్ లయిన పునర్వ్యయోగపేరియకు వ్యాపారము ముగిసినందుని పునర్వ్యయోగము. ఈ వ్యాపారమున కనుక వ్యయమును ఇరు వాగులవారు పన్ను ప్రతిష్ఠాపకతకు విధియొగించి యుండిన కాశ్యోలోపయోగ మొనర్చినవాడై యుండుననుచు యాదోకు అనుకోవక యుండవలసి. పరస్పర వైమర్యములచే నీ వ్యాపారములోని పనులక్షముల ప్రయోజనమును ఇంకను వండుకొనుచేయక యుండురేని ఆచయే తెలుగు ప్రజలవలన పదివేల. నీరొక్కరి నొక్కరు సాధింప జూచుట చూచి వేశాగాని పనులపై నిరుత్సాహ తేజస్ వాపక్షముగా పనులయొంది కీర్తిగాంతురు గాక మని కోరుచున్నాము.

సనముల నొసగుట. — గతవార్షిక కెందాము నాటి సాయంకాలము 5.15 గంటలకు ప్రభుత్వమువారు భవనమున ఉంచుటకు కత్తెరుగా రీతిచేసినారు. ఈ రుసుమిచ్చినది 1. కాపురపాపురు విశ్వప్రసాదుగారికట్ల 500 రూ. 2. కాపురపాపురు 50. మదిరాజులుగారు 500 రూ. 3. కాపురపాపురు 50. కాపిలపట్టే 50. 4. కాపురపాపురు 50. మదిరాజులుగారు 500 రూ. 5. కాపురపాపురు 50. మదిరాజులుగారు 500 రూ. 6. కాపురపాపురు 50. మదిరాజులుగారు 500 రూ. 7. కాపురపాపురు 50. మదిరాజులుగారు 500 రూ. 8. కాపురపాపురు 50. మదిరాజులుగారు 500 రూ. 9. కాపురపాపురు 50. మదిరాజులుగారు 500 రూ. 10. కాపురపాపురు 50. మదిరాజులుగారు 500 రూ.

అండ్ను, సెప్టెంబరు 7:— సేవయందు పనిచేయ దగిన
చున్నను తురుష్కులు 50 సంవత్సరములవఱకు హెచ్చుచేసి
కైటరుకు ఏ కేసును విలేఖకుడు వ్రాయుచున్నాడు.

దేశీయ తంత్రీవారలు

(మా స్వకీయ వితేఖకుల యొద్దనుండి)

ంబాయి

రయిలువే గార్డుపైని కేసు.

జి. వి. పి. రయిలువేగార్డు ఫ్రాంక్లిన్ గారు తన్ను కమముగా గొట్టి గాయములు తగిలించెనని దేశాయి అను ప్రత్యేక తెచ్చిన కేసు నిన్నటిదినము విచారింపబడినది. ఘట్టం పక్షమున బవన్ గారు వాదించుచు రయిలువే ఉద్యోగుల చారమువలన ముద్దయి అట్లు చేసిరిని చెప్పిరి. మధురదాస్ అంధుడు అనువాని కేసులో ఒక బాటికొరకు ప్రత్యేకముగా యిలుబుడ్లను నిలువయుంచుటకు రయిలువే వారి కధికారము లదని సింధుదేశపు న్యాయసంఘమువారు తీర్పు చెప్పిరి.

అమాటలను విని సింధుదేశపు కోర్టులో ఆతీర్పు చెప్పిన పెప్పరు గాక ఆతీర్పు ఈకోర్టునందును వర్తించనందున సమంజస మని మేజిస్ట్రేటు గారనిరి.

యూరేషియనులకును యూరేషియనులకును బుడ్లను నిలువయుంచగూడదని రైలువే శాసనమున నెక్కడను ఘోషపడలేదని బవన్ గారనిరి.

మేజిస్ట్రేటుగారు—ఈప్రకారము రైలువే అధికారు ప్రత్యేక బాతులవారికి ప్రత్యేకముగా బండ్లు నిలువయుంచుట కధికారమే యున్నయెడల, అట్టిసూత్రము నతిక్రమించినయెడల యేమిట!

ఈ కేసుకు 101 (1) సెక్షను వర్తించుననియు, ఫిర్యాద యను వారిన్నే హితులును తెలిసియే అక్రమముగా కూడని స్థలమునఁ జేరి ప్రయాణికుల సౌకర్యముల కాటంకముగలిగించు చున్న ప్రకారము 161 సెక్షను క్రింద గార్డు చర్య తీసికొనవచ్చు ననియు బవన్ గారనిరి.

యూరేషియనులకును, యూరేషియనులకును ప్రత్యేకముగా బండ్లను నిలువయుంచు విషయము కంసేసివారిచే నిర్ణయింపబడినవర్షురు జనరలుగారిచే నామోదింపబడలేదనియు క్రమచర్యయందు అట్టి ఆచారముండుటవలన రైలువే అధికారులకు అట్టి ప్రత్యేకాధికారము కలుగజాలదనియు, అట్టి చర్యవలన ప్రయాణికులకు ప్రభావాహిత్యమునకు కష్టముగలుగుచున్నదనియు వెలింకారుగారు ఫిర్యాదిపక్షమున చెప్పిరి. కేసువిచారణకు వాయిదా చేయబడినది.

మెసపోటామియా యుద్ధము.

టైముస్ ఆఫ్ యిండియా పత్రిక వివర్ణనము. బొంబాయి, సెప్టెంబరు 10.—“టైముస్ ఆఫ్ ఇండియా” పత్రిక క్రిందటి వార పత్రికలో యుద్ధమును గూర్చి వ్రాయుచు రాజ ప్రతినిధిగారు క్రిందటి వారము సామ్రాజ్య శాసన సభలో నిచ్చిన ఉపన్యాసమును కొంతవడి కేసుర్చించి నది. యుద్ధములో ఇండియా చేసిన సహాయమును గొంతవరకు కొనియాడి మెసపోటామియా రణరంగమును గూర్చి వ్రాయుచు నిటుల చెప్పుచున్నది:—“కొన్ని సంవత్సరములలో ననుకున్న దానికంటె సభికముగా విజయము వడసి నప్పటికిని మన మీ కొలది జయములతోనే సంతృప్తి నొందిన జర్మనుల దృఢ ప్రత్యేకము నెప్పటికిని జయింప జాలము. సిప్టా నగరవాసుల కంటె మానంటి పశ్చిమతీర వాసు లీ సంగతులయొక్క నిజ

జర్మనీ

స్వీట్జర్లందు, జర్మనీ.

లండను, సెప్టెంబరు 10.—జర్మనీదేశ మిప్పుడు స్వీట్జర్లందును రాక్షసిబాగును, రసాయనిక వస్తువులను సురభరా చేయుచు జర్మనీకి ఆహారపదార్థములను ఎద్దులను పంపునట్లు చేసికొనుచున్నది. బెర్లిన్ నగరమునందు రాబోవు వారమున ఒక్కొక్కనికి 60 గ్రాముల వెన్న సుభరా చేయబడుట.

జర్మనీయందు భోజన సామగ్రి.

30వ గ్రామ్, సెప్టెంబరు 11:—జర్మనీలో పంటబాగుగా నున్నదనుట అసంభావ్యమనియు, కూలీయును, ఎరువులును తక్కువైనందువలన పంట ఎక్కువ కాజాలదనియు జర్మనీయందు భోజన సామగ్రిల విషయములను జూచుచుండ్రు కొన్ని ఖైర్పూసల విషయమున మాట్లాడుచు జెప్పెను. బెర్లిన్ నగరమునందు ప్రతిమనుష్యునికిని ప్రస్తుతము 1/2 సౌండు మాంసమును, 9 సౌనుల ఉరలగడ్డలను ఇచ్చుచున్నారని

నీతి వధిక్కుముగా దెలిసికొనగలరు. గాయములుపడిన సైనికులు జబ్బుపడిన సైనికు లెల్లప్పుడు వచ్చుచునే యుండును. యుద్ధ వార్తలెల్లప్పుడు మా చెవుల నున్నోషింపబడుచునే యుండును. అందుచే హిమాలయ పర్వతములలో నొకఘోర వాసముందు వారికంటె మాకు యుద్ధవార్త లధికముగను, యధార్థముగను తెలియగలవు. అందుచే మెముస్సెర్ల ప్రభువుగారు చెప్పిన సంగతులు యధార్థమని మేము నమ్ముజాలము.” అని చెప్పుచు కొన్ని సంగతు లబద్ధములని నివర్తనములు జూపుచు, వారికి తెలియని సంగతుల కొన్ని చెప్పుచు తుదకు, “రాబోవు ఫలితము నాలోచించి చూడగా ఇప్పటికి ఇండియా చేసిన సహాయము శూన్యమేయని మా యుద్ధజేము. మనము చేయదలచినంత చేసితిమా? చేయుచున్నామా? లేదు. అంతకుతప్ప జవాబు చెప్ప నేరము. మనము చేసినదానిగూర్చి పలుమారు శుక్ల-తర్కముచే కాలము వ్యర్థముచేసిన మనము చేయగలిగినంత సహాయము చేయకయే, కొలదిమాత్రపు సహాయముతో సంతృప్తి నొందవలసినవార మగుచున్నాము.”

మెయిలు స్త్రీమరు.

గత మాసము 25 వ తేదీ సీమ టపాలలోను 120 మంది ప్రయాణికులతోడను, వచ్చుచున్న “సాల్వేజ్” అను మెయిలు స్త్రీమరు నిన్నటి రాత్రి బొంబాయికి వచ్చినది.

సీమ టపాలు.

సీమటపాలు దేశపు వివిధభాగములకు దీసికొని చెన్నపురికివచ్చు ఎక్స్ ప్రెస్సుబండి ఈదివము ఉదయము గం 9-10 నిలకు బొంబాయినుండి బయలుదేరినది.

బంగాళీము

రాలీబదర్సు జనపనార వ్యాపారము.

కలకత్తా, సెప్టెంబరు 11:—రాలీబదర్సువారు దండీయందు జనపనార వస్తువులనుజేయు ఉత్తరువులను దీసికొనుటకు ప్రభుత్వమువారు రాలీబదర్సువారితో చేసికొనిన ఏ ర్యాట్టును గురించి వంగదేశ వాణిజ్య సంఘమువారు సభ్యుల కందరికిని ఉత్తరములను వ్రాసిరి. జనపనారను ఎగుమతిచేయు సంఘమువారు తీసికొనిన చర్యయును ఈ ఉత్తరమునందు నూచింపబడినది. ఎగుమతిచేయు సంఘమువారితో తంతిమాలమున నుత్తర ప్రత్యుత్తరములతో జరిగినవెనుక, రెవ తేదీని వంగదేశ వాణిజ్య సంఘమువారు ఈక్రిందివిధమున లండను వాణిజ్యసంఘపు తూర్పుఇండియా కాఖివారికి తంతివాద్య నిచ్చిరి. “ఈసందర్భమున వంగదేశ వాణిజ్యసంఘమువారి యసమృత్తిని గూర్చి మీతూర్పు ఇండియా కాఖివా రసమృత్తి తెలిపి యూరకుండు లేమియు తృప్తికరముగా లేదు. మీ యసమృత్తిని జూపుచు, మీ యసమృత్తి కనుగుణ్యముగా తీవ్రముగా పోరుచునది ఈ సంఘమువారు తలంచుచుండిరి. అట్లే ఇంకను కోరుచున్నారు. లండను జూటుసంఘమువారు చేసెడు సమాధానము జనపనార ఎగుమతిసంఘమువారు నూచించిన కారణముల వలన అసమంజసమును, దుర్బుటమునై యున్నది. బ్రిటిషు కంసేసిలు ఈ సందర్భములవలన పరువు ప్రతిష్ఠలను గోల్పోవు నను విషయమును మీరు మరచిపోవు చున్నారు. ఈ విషయమును హిందూ దేశ కార్యదర్శి గారికి విరళముగా జెప్పి రాలీబదర్సు కంసేసి వారి లోడి యేర్పాట్లను రద్దుచేయింపఁ బ్రయత్నింపవలయును.” 7 వ తేదీని లండను వాణిజ్యసంఘమువారిట్లు తంతివాద్య బంపిరి:—“జనపనార సంబంధపు ఏర్పాట్లనుగూర్చి లండను వాణిజ్య సంఘపు ఉపాధ్యక్షుని ఆధిపత్యముక్రింద తూర్పు ఇండియా కాఖివారి ప్రత్యేకసభ చేయనిశ్చయింపబడినది. సభ సెప్టెంబరు 11 వ తేదీని జరుగును. అంతలో ఈసందర్భమున మాకువచ్చిన తంతివాద్యల నన్నిటిని హిందూదేశ కార్యదర్శిగారికి పంపితిమి.” 7 వ తేదీని జనపనార ఎగుమతి చేయుసంఘమువారు సభచేసి లండను జూటుసంఘమునకు మరల తంతివాద్యనియ తీర్మానించి తంతివాద్య పంపిరి.

బంగాళీ పటాలములు.

ఒక ఉత్సాహ కరమగు సమావేశము. కలకత్తా, సెప్టెంబరు 11:—ఈ సాయంకాలము ధోర్ నాటక కాలయందు బాబు మోతీలాలు ఘోషుగారి యాజమాన్యము క్రింద నొక సభ జరిగినది. సేనయందు కేరటకు నమూన చేయబడిన వారందఱును వచ్చిరి. ఇదిగఱకు యుద్ధరంగమున బంగాళీలకు విశేషమగు ప్రభావాలి యుండెననియు

ప్రస్తుతము వారి పూర్వోహిహాసముల నివర్తన పూర్వకముగా జూపి తోర్మ సాహసాదులను బ్రకటించి తమ పూర్వ గౌరవమును గాపాడు కొనవలయునని అభ్యర్థనలు చెప్పిరి.

బంగాళీల గౌరవ మంతయు ప్రస్తుతము ఏర్పడువ బడిన బంగాళీ పటాలముల చేతులలో నున్నదనియు, తమ తోర్మ పరాక్రమముల వలన బంగాళీలకు పేరు దెచ్చునది ఈ పటాలములే యనియు జె. చౌదరిగారు గనిరి. చౌదరిగారి తమ్ము లిద్దఱు ప్రస్తుతము యుద్ధరంగమున పోరుచున్నారు. డాక్టర్ వల్లిక్ గారును, డాక్టర్ సర్వాధికారును స్వల్పవివన్యాసము గావించిరి. ఆక్రమించిన బంగాళీ పటాలములవారి నందఱిని సభ్యు లాకీర్వదించిరి.

వంగళవారము నాటిరాత్రి ఈపటాలములలో కొందఱు తర్కితుకు పంపబడుదురు.

పంజాబు

ఉరుదు “బులిటీను” పత్రిక.

ధరావత్తు నడుగుట. లాహోరు, సెప్టెంబరు 11.—పంజాబీ పత్రిక యిటుల వ్రాయుచున్నది. ఉరుదు “బులిటీను” ముద్రించు ముద్రాలయాధికారి వద్దనుండి బిల్లా న్యాయాధికారి పత్రికా శాసనము క్రింద రూ 1000 లు ధరావత్తు గోరను. హిందూ. పవిత్ర గ్రంథములు గూర్చి అన్యమత స్త్రీలు చెప్పిన సంగతులు తర్కించుటలో కొన్ని చోట్ల నుహ్యదీయులకు బాధకరముగా నుండెడుట. అందును గూర్చి ఈ పత్రిక వాద ప్రతివాదములుచేయ నారంభించెను. అందులో కొన్ని వ్రాతలు దండన్యామము లగుటచే నీ ధరావత్తు కోరబడెను.

బీహారు

రాజదోహపు కేసు.

పంకీపూరు, సెప్టెంబరు 11.—ఇండియా సంరక్షక శాసనముక్రింద రాజ ద్రోహిగా నాలోపింపబడిన రగూబిల్ ప్రసాద సింగుగారి కేసును స్పెషలు కమిషనరులు నేటిదినమున విచారింప ప్రారంభించిరి.

సుల్తాన్ ఆహమ్మదుగారు ప్రోసిక్యూషను రెరపు వకీలుగావచ్చి, కేసు సాధారణముగా నున్నను, నిష్ఫలమైన రాజధక్షిణలవాదముని గర్హించు బీహారుసంఘలయొక్క యంతర వినిమూలమున హరించి పోగలదనియు, చెప్పిరి. ఈ కేసులో జరిగిన సంగతులు సాక్షులు మూలకముగా వ్యక్తమైనపుడు వారు మిక్కిల ఆశ్చర్యము నొందగలరనియు జెప్పిరి. సాక్షి విచారణలవల బంగళా, సంయుక్తరాష్ట్రములనుండి కొంత మంది తుంటురు బీహారులో ప్రవేశించి యీ యల్లకల్లోలమునకు కారకు లయినటుల వ్యక్తమయ్యెను. అటులవచ్చిన తుంటులలో, వాఙ్కాసియందు శిక్షవడసేయున్న యొకతుంటరి సహవాసముచే నుద్దాయి చెడిపోయినటులను, అతడు స్వేచ్ఛా పత్రముల పంపి నెట్టెనటులను, తాను విద్య నేర్చు శిష్యుని నొడ్డియగు డె పూర్వ టీ కలెక్టరు గృహమునుండి కివాల్యురు తు పాకుల సహరింప బ్రయత్నించినటులను, బీహారు సైనికుల రాజధక్షిణ జెబుప బ్రయత్నించినటులను, రెవ అరెస్టురకు కొలదిదినముల క్రింద టనే ఆలహాబాదులోని 113వ రెజిమెంటులో బ్రీజేరించినటులను, ఇంగ్లీషువారిని దేశమునుండి రేమిమేయుటకు తగు మార్గముల నుయగోరుటయు సైనికులకు చెడుబోధనలచేయ నిచ్చగించుటయు. అందులకు! ముఖ్యకారణము లై కటులను కేసు స్వభావము తేటపడెను. కొంతసాక్ష్యము నమూన చేసి కొనిన జీవన వాదనలపై సేము స్థాపింపబడెను. ముద్దాయి తాను నిర్దోషిని వాదించసాగెను. కేసు విచారణలో నున్నది.

నాగపురము

న్యాయవాది మోసముచేయుట.

నాగపూరు, సెప్టెంబరు 11:—అమరావతిలో న్యాయవాదికృత్తి చేయుచున్న ఎన్. కె. గాడ్సేలుగారు తమ వద్దకువచ్చిన నొకపాట్ల వారిని మోసగించుటవలన అయిక సంవత్సరముల కఠినశిక్షయు, రూ 500 ల జరిమానాయన పంపబడెను. అందుపై గాడ్సేలుగారు అప్పలు చేసికొనగా అడిమనలు పాడేయలు కమిషనరు ప్రైవేట్ గారు సేగమున శిక్షయు నిర్దుపరచి, జరిమానాసామ్యము తిరిగి యిప్పించివేసి తాని న్యాయవృత్తివలంబక వట్టుముక్రింద గాడ్సేలుగారి కేక విచారింపబడెనున్నది.

ధర్మ

ఇండియా యూనియను బ్యాంక్ కేసు.

ధర్మ, సెప్టెంబరు 11:— ధర్మలో స్థాపించబడిన యు. ఐ. ఐ. యూనియను బ్యాంక్ వారు 1914 ఆక్టోబరు 4వ తేదీన కంపెనీ లెక్కలను బాధ్యత వైసలు చేయటముగాను బి. సి. సాంధ్యగారు నియమించిరి. వారి సాంధ్యగారునుండి లెక్కలను చేయటముగా కంపెనీలోని అప్పుదారులు ధర్మగారు జడ్జిగారికి సాక్షులు పంపుకొనిరి. జడ్జిగారు కేసు విచారించి వారి లెక్కలను చేసి మరయొకరి సాక్షులమునందు తీర్మానించిరి. వారిపై కంపెనీవారు చీఫ్ కోర్టులో నడిపిచేసిరి. 1916 మార్చి 9 తేదీన క్రింద కోర్టువారి తీర్మానము రద్దుచేయబడి కేసు మరల విచారించు పైరు వోకబడినది. జూలై 24 వ తేదీన సాంధ్యగారు గురించి ఆ యుద్ధమున నియమించబడిన ధర్మ అప్పుదారులలో నొకడును. అడిటరును, హెడ్ అఫీసు అకౌంటెంటును, అగు కంపెనీ జనరలు మేనేజరుగారి పై బి. సి. సాంధ్యగారు ఆగస్టు 2 వ తేదీన ధర్మ జడ్జి కోర్టులో కొన్ని లెక్కల లెక్కలను గూర్చి దావా తెచ్చిరి. అనేక వాదనలు గడచిన పిమ్మట జడ్జి కే. ఎల్. డి. ఉండరావుగారు సెప్టెంబరు 1 వ తేదీన కేసు విచారించు వారంభించిరి. అందు సాంధ్యగారు మొదటినుండియు జాగ్రత్తగా నడచుకొను లెక్కలను పరిష్కరించు ప్రారంభించియున్నట్లును, 9 వ తేదీన వాయిదానాడు జనరలు మేనేజరుగారు కోర్టుకు రావేను. కంపెనీ బోర్డులలో ముఖ్యుడగు వెయిట్. హామ్యదారులైనారు తాను రూ.55,000 లకు వ్రాయించిన ప్రావీణమునకు ప్రతిఫలముగనకొక గవ్వయైన ముట్టలేదని చెప్పెను. లెక్కలబోకీదారులు రావురాజులూ, నామదారులూ మొదలగువారు, కేసు 12 వ తేదీన వాయిదా వేయబడినది. జనరలు మేనేజరుగారి క్రాసుపాపాణకు ప్రజల తులనలో నెదిరుచున్నాడు.

సింలా

రాజప్రతినిధిగారికి వచ్చిన యుద్ధ వార్త.

సింలా, సెప్టెంబరు 11:— 9వ తేదీన ఈ క్రింది కంటివాడ హిందూజాతి గాజప్రతినిధిగారి యుద్ధముండి గాజప్రతినిధిగారికి వచ్చినది:—

ఆంగ్ల సం॥

బ్రిటిషు సైన్యము మార్పులను చేసి, ఇరుపక్షములకు న అతి తీవ్రము కింగియుద్ధము జరిగినది. గిన్నీకి ఆగ్నేయమున బ్రిటిషువారు శత్రుకంధకములను ముట్టడించి శత్రువుల కుపరిమితమును కట్టమును గలిగించిరి. ఇద విమానములు పది శత్రువిమానాలపై జయప్రదముగా బొంబులువేసి తిరిగి వచ్చినవి.

పరామర్శము.

సైన్యము లెక్కలనుండి పాల్గొనకు పక్షి. జమునకును, కర్మాండ్ టిల్లర్లు పాల్గొనకు వదులు జర్మనులు దిక్కుముగా నేర్పడి ప్రతి యుద్ధములు సరిగిరి. ప్రతి ముట్టడికిని ముందు శత్రువులను గురిపించిరి. కాని పరామర్శ వాము జయించిన స్థానమున దృఢముగా నిలుపుకొనుచున్నారు. కర్మాండ్ టిల్లర్లు గ్రామములందు పరామర్శ వారు ముందుకు వచ్చిరి. వెస్టువారు వారి హుటా హుటిన ప్రాంతములందు పరామర్శ వారు సాధనముగా జయించిన స్థలములను జర్మనుల నెకనారులు ముట్టడిచిరి. ఇక్కడను పరామర్శ వారు శత్రు స్థానములను నిలుపుకొనుచున్నారు. ఇయోమాంటుకు ఆగ్నేయ భాగమున పరామర్శ వారు ముందుకు వచ్చిరి.

ఇంగ్లీషు సం॥

సగుణ లోయ యందు ఇటలీవారు ఆస్త్రియనుల ముట్టడిని ధర్మముచేసి బూఫానా దోలో మైల్స్ పర్యవేక్షణము లందు ముందుకు సాగుచున్నారు.

రుస్సా సం॥

ద్యేస్నోకు తీవ్రమున ద్వైవానాది ఎడమగట్టున రుస్సాను లు సాయించిన స్థానములను జర్మనులు ముట్టడించిగాని రుస్సానులకు లోకమువేయబడినది. కోవెలుకు వూర్సున 23 మైళ్ల దూరమున శత్రువుల ముట్టడి ధర్మపక్షమున జరిగెను. హలిత్ కు తీవ్రమున నిలొత్తినదగులయొద్ద రుస్సానుల ఆకస్మాత్తుడము జయప్రదముగా సాగుచున్నది. వది కుడివైపున శత్రువులు తీవ్రముగా సాగుచున్నారు.

హిమేనియారంగము.

ట్రాన్సిల్వేనియా యందు కెండ స్థానములలో ఆస్త్రియనులు మజిల వెనుకకు నెట్టివేయబడిరి. హిమేనియనులు వెల్కో సేసిమండి హాల్ జాగ్ వజుకును, కాఫ్ జరిదామండి హార్టిటా వజుకును ముందుకు సాగుచున్నారు.

దోబ్రీచ్ ప్రాంతమున జర్మను బల్గేరియను సేనలతో రుస్సానుల తీవ్రముగా పోరుచున్నారు.

సెలోనికారంగము.

సెలోనికారంగమునందు తీవ్రముగా కింగి యుద్ధము జరుగుచున్నది.

తురుష్కారంగము.

ముమెత్ వాయవ్యమున తీవ్రముగా మహాయుద్ధము సాగుచున్నది.

నూజివీసు బ్రస్టు కేసు.

మా ప్రత్యేక విలేఖరి యొద్దనుండి
బెజవాడ సెప్టెంబరు 11:— ఈ కేసులో మద్రాసు ఆయిన మాదాపాటి వెంకటేశ్వరావు పంతులుగారిని విడుదల చేసితిమని మేజిస్ట్రేటు గారు ఉత్తరువుసంగిరి. కిర్యాది తాను తెచ్చిన కేసును బొత్తిగా రుజువుచేసి కొనలేక పోయిననియు, బ్రస్టు సామ్యము ముద్దయ వినియోగించు కొనవలయు ననెడి దురుద్దేశమును కలగి యుండలేదనియు, ఈ బ్రస్టును స్థాపించుటకై వెంకటేశ్వరావు పంతులుగారే కారణభూతులనియు, స్కూలు వనరాలకు బ్రస్టుతాలుకు నిలువ సామ్య లేనికాలములో వెంకటేశ్వరావు గారు స్వంతముగా సామ్యము నెట్టుబడి నెట్టి స్కూలును అభివృద్ధికి తెచ్చిననియు, ముద్దయచాల ఆస్తిని కలిగియుండినవా డగుటచే ఈ బ్రస్టు తాలుకు స్వల్పమొత్తమును హరించవలయుననెడి దురుద్దేశము ఆయనకు కలదనుట కూడదనియు, ముద్దయ తాలుకు రంగాపురము పుయ్యూరు చితాలు కోర్టులోనున్నను ఆ లెక్కలను కిర్యాది ఆడిటు చేయించి యుండలేదనియు, అటుల ఆడిటు చేయించిన పక్షమున ముద్దయవద్ద ఎంతసామ్యమున ఉన్నదిని తేలియుండు ననియు, అటుల ఆ లెక్కలను వదిలి తెలియూ లెక్కలలో నగనవచున్న నిలువలన ముద్దయవద్ద నిలువఉన్న సామ్యము కనుగొన జాలమనియు మేజిస్ట్రేటుగారి ఉత్తరువునకు దుదహించబడి యున్నది. మేజిస్ట్రేటుగారు 8 గంటలకే కోర్టుకు వచ్చెదమని చెప్పియుండుట వలన ఆంతకు పూర్వమే జనులు గుంపులు గుంపులుగా కోర్టు అంతయు నిండియుండిరి. కాని మేజిస్ట్రేటుగారు 8 గంటలకు వచ్చిరి. ఈ రెండగుంటలలోను ప్రజలు ఆత్మాశుర తతో నుండిరి. మేజిస్ట్రేటుగారు కోర్టులో కాలు నెట్టుసరికి కోర్టువారు, వరండా అంతయు జనులు క్రిక్కిరిసి యుండిరి. ముద్దయని విడుదలచేసితిమని మేజిస్ట్రేటుగారు రుసురికి జనులలో నొకవిధమైన సంతోషము వెలువడినది.

తరువాతి తంతి వార్త.

బెజవాడ, సెప్టెంబరు:— ప్రావీణ్యమున తరపున ధారాన్ గారు మూడు దినములు వాదించిరి. రంగాచారిగారు రానందున బి. రామదాసు గారు 7 వ తేదీ యంతయు ముద్దయ పక్షమున వాదించిరి. రంగాచారిగారు 8 వ తేదీనవచ్చి ఆ దిన మంతయు వాదించిరి. 9 వ తేదీన మేజిస్ట్రేటు గారు ముద్దయ లెక్కలను సక్రమముగా నుంచుచుండెననియు, తనచేతి నుండి సామ్యవ్యవస్థచేసి బ్రస్టువ్యవహారములను సలక్షణముగా జూచుచుండెననియు తీర్పునెప్పి కేసుకొట్టివేసిరి. పూర్వపు రాజుగారు బ్రస్టు లెక్కలను ముద్దయ సక్రమముగా నుంచె ననియు, జాగ్రత్తతో పనులుచూచుచుండెననియు యోగ్యతా వాక్యములు వ్రాసిందున కోర్టు ఆ థ్ వార్డు వారు ముద్దయ కి బ్రస్టు వ్యవహారముల నిచ్చిరి.

మోహిని తైలము

5 తులముల నూనె సీసా 1-8	వెల 0-12-0
కస్తూరి తుల ౧ కిరూ 30-౦౦	
జలాబిమాత్రలు. మం బద్దము	0
సు దిగితైలం. ముఖ కాండీకి	0 8
జంతువాలిపారి. ఎమి కిలకు	0 8
దంతకులాలపారి. మం బద్దము	0 8
కస్తూరి నూనె. చెవిపోటుకు	0 8
సైతాంజనము. కింటివ్యాధులకు	0 4
అమృతాంజనంధిపో, మదరాసు.	

వృత్తాంత లెఖి.

గుంటూరు వార్తలు.

మా స్వకీయ పత్రమున వద్దనుండి.

మున్సిసిపల్

గుంటూరు సెప్టెంబరు 10 — మా మున్సిసిపాలిటీలో సంగడిగుంట వార్డుకు ముగ్గురు కాన్సిలరుగలరు ఇద్దరిలో కాన్సిలరుగానున్న వారి కాలపరిమితి అయిపోయినందున తిరిగి ఆ పదవులకు పూర్వమున్న వారును ఒక రిద్దలు కొత్త వారును ప్రయత్నించుచున్నారు ఇదివరకున్న వారిలో నొకరు దాదాపు 80 సంవత్సరములనుండియు మిగత యిద్దరు 12 సంవత్సరములనుండియు కాన్సిలరుగా నున్నారు. వారు మువ్వరు వర్తకులు. ఇప్పుడు కొత్తగా బి.బి. పి. ఎల్. నాపర్ వాక్ జి కివి గారు ప్రయత్నించుచున్నారు. వీరికి ఆంధ్రగిర్వాణమూలాని హిందూస్థాని భాషయందు మంచి ప్రవేశముగలదు. కుకగ్ర బుద్ధిగలవారు. ఇట్టి వారు మున్సిసిపల్ కాన్సిలరుగా నుండుటకు అన్ని విధముల యోగ్యులగుదని నా గట్టి నమ్మకము ఏండ్ల పర్యంతము ఒకరే కాన్సిలరుగా నుండుటకన్న కొత్తవారి కా పదవిని నొసంగుట సర్వవిధముల శ్రేయస్కరము మరియు యోగ్యుల లక్షణము. అందులు పేటకు పూర్వమున్న కా రామయ్యగారు. కాన్సిలరుగా చాలకాల ముండిరి కని వారు ఆ పదవిని కొండే వెంకటప్పయ్యగారి కిచ్చి వారు విశ్రాంతి నొందిరి. అట్లే పాత గుంటూరు వార్డు కాన్సిలరుగా నున్న మాచిరాజు భావనారాయణగారు వారి పదవిని చట్టి నరసింహారావుగారి కొసంగిరి. కాపున సంగడిగుంట కాన్సిలరుల తనలో నొక దానిని నామరవాక్ జిగారి కిచ్చుట చుం జనము. సంగడిగుంట వార్డు వోట్లరు తన వోటులను నామరు వాక్ జిగారి కిచ్చుట న్యాయమని హెచ్చరించుచున్నాడు.

కె.వి. న్యాయ.

మా కలెక్టరు ఆఫీసులో ఉపేధారుగానున్న పేట యిమాము సా హెబ్బు మూములుగా కలెక్టరుగారి టపాలువిప్పి ముద్దరవేసి దొరగారి బల్లమీద సా కాగితములను పెట్టుచుండు వాడుక. ఈ ఉపేధారు 4వ తేదీన మామూలుగా కాగితములను జూచి తనకు సంబంధించిన కొన్ని కాగితములను పండిచి జేబుతో నుంచుకొనెనట. ఈ సంగతి యొక బంధువు దొరగారిలో జెప్పగా అప్పుడు ఉపేధారు తన జేబులోనుండి కాగితములను పండిచి దొరగారి కిచ్చెను. అందుమీద దొరగారి ఉపేధారును తాలూకాకు మార్చినట్లు తెలియుచున్నది. దొరగారు కనికరముంచి ఉపేధారుకు కక్షతీని నివ్వలేదు. కాని యీ ఉపేధారు యీ విధముగా వెల్లి కాగితములను తీసి దాచి పెట్టుచుండెనో తెలియకున్నది. ఇతను గుమాస్తాల మీదను, నెక్కడలేని యధికారమును జూపుచు రెనమాటలను వినని వారిపై నేరములను మోపి పై అధికారులతో జెప్పి దండన చేయుచుండునట. ఈ విషయమును అధికారులు కనిపెట్టుచుండలేనని కోరుచున్నారు.

మా కలెక్టరు ఆఫీసులో గుమాస్తాగానున్న జంపాల వెంకటేశము బి. ఏ. గారికి మంగళగిరికి డిప్యూటీ తహసీల్దారుగా ఆక్టింగు యిచ్చిరి. వెంకటేశముగారు కన్యకుల జూలు, యోగ్యులు. తమ తెలివి తేటలచేతను యోగ్యతల చేతను, కార్యనిర్వాహకత్వముచేతను కలెక్టరుగారి ప్రాశ్నను బడసి త్వరలో నుంచిహోదాకు వచ్చిరి వీరు ఇక్కడ కన్యవిద్యార్థుల కొకలాడ్డి నేర్పరచి వారి పిద్యాభివృద్ధి, మిగుల పాటుపడుచున్నారు.

సివిల్.

మా జిల్లా జడ్జిగారు క్రినివాస రావుగారు రెండు నెలలు నెలపు మీద వెళ్లివారు. వారు తిరిగి 11 తేదీన తమ పదవిని స్వీకరింతురు. ఆక్టింగు జడ్జిగానున్న ఎ సాంబమూర్తి అయ్యరుగారు తిరిగి తమ సభ జడ్జి పదవికి వత్తురు నెల్లూరు నుండి యొక్కడికి సభ జడ్జిగా వచ్చిన కృష్ణస్వామి అయ్యరు గారు తిరిగి నెల్లూరుకు వెళ్లుదురట.

ఆంధ్ర నిధి

ఆంధ్ర మహా సభా స్థాపితోప సంఘ కార్యదర్శిగా రగు కొండ వెంకటప్పయ్య పంతులు గారు ఆంధ్రనిధికి ద్రవ్యమును స్వకూర్పుటకై కొందఱి మిత్రులతో బంగళామునకు వెళ్లిరి.

THE GREAT WAR.

Balkan Front : Bulgarians Evacuating Varna.

FIGHTING IN MAROSVALLEY ROUMANIANS CAPTURE TOWN.

DURATION OF WAR : RUSSIAN GENERAL'S OPINION.

[Reuter's Agency.]

British Front.

British Communique.

Enemy Counter-Attack Repulsed and Trenches Entered.

LONDON, September 11.

General Sir Douglas Haig's communique last night reported that an enemy counter-attack delivered at noon north of Ginchy was repulsed. The enemy's trenches south of Neuve Chapelle have been entered and severe casualties inflicted. Three hundred and fifty prisoners and three machine guns have been brought in the last twenty-four hours. Our attacks yesterday were closely followed by airmen, who engaged the enemy with machine-gun fire. There have been numerous aerial combats, in which three hostile machines were destroyed and others damaged.

Enemy Attacks Repulsed.

LONDON, September 11.

General Haig this afternoon reports two enemy counter-attacks on Ginchy have been repulsed. Small hostile detachments attempted to attack near Mouquet farm and in the vicinity of Pozieres. They were driven off. We entered the enemy trenches at several places between Neuvillevaast and Labasse canal and took prisoners.

Press Correspondents' Note.

NEW YORK, September 11.

The correspondent of the American Associated Press with the German armies cables from the Somme that the Allies' artillery work preceding the latest attack shook the windows at Cambrai. The realisation of what this inferno means may be obtained from the fact that troops going into the first line are prepared to hold out for a week without communication, while carrier pigeons have replaced telephones between the front and rear owing to lines being regularly smashed up. Occasionally even pigeons fail.

French Front.

Failure of German Attacks.

FRENCH AIR SQUADRONS AT WORK.

PARIS.—Last night's communique said:—Two German attacks south-west of Berny completely failed. A French air squadron on Saturday fought forty actions, inflicting heavy losses. On Saturday night our squadrons dropped 480 bombs on stations in the region of Chauny and also at Ham, and south of Peronne numerous fires were observed.

Violence of Franco-British Attacks. GERMANS FRANKLY SURPRISED.

LONDON, September 11.

German war correspondents are frankly surprised at the violence of the British and French attacks on the Somme, and are especially impressed by our aerial activity. They speak of great swarms of British aeroplanes hovering over the Franco-Belgian frontier, where ten squadrons have bombarded German communications.

Germans Fall Like Flies.

Enemy's Terrible Losses in Futile Attack.

LONDON, September 11.

A telegram from Paris says:—An enemy counter-attack on the night of 8th is said to have been ordered by the Kaiser and directed by Field-Marshal von Hindenburg personally. At least three divisions of Wurtembergers, Mecklenburgers and Saxons made four furious attacks in seven hours. They were driven back by artillery and machine-gun fire with enormous losses not gaining an inch of ground. A combatant says: The Germans fell like flies and the ranks behind had to scramble over the bodies of their comrades before falling in their turn. Apparently Hindenburg ordered that no account was to be taken of losses. The twelfth Saxon division suffered very severely. One regiment of the division was wiped out, four hundred corpses being counted over a length of two hundred yards.

Increasing Activity.

LONDON, September 11.

A feature of the communique is increasing aerial activity on all the fronts, which is developing literally into a war in the air. Fighting has been at close quarters on the French front, and in those struggles machine-guns have taken a prominent part. Many French aeroplanes attacking Chauvaux made two journeys to replenish their bombs. Seven aeroplanes raided the Kovel-Rajestcho railway. A Russian aviator tackled two enemy machines, which fled. Numerous air fights have occurred on the Riga front, and the Germans have always been beaten off. Rumanian aeroplanes have dropped bombs on Turtukai.

Balkan Theatre.

Russians Capture Two Towns.

LAHORE, September 11.

LONDON, September 10th.—The "Daily Mail's" Athens correspondent mentions an unconfirmed report that

the Russians have taken Negotin in Serbia and Vedin in Bulgaria, 60 miles from the Balkan railway. Hitherto it was not supposed that any Russians were in this neighbourhood.

Greece's Future Policy.

LAHORE, September 11.

LONDON, September 7.—The Exchange Company's Copenhagen correspondent quotes Berlin telegrams stating that King Constantine and representatives of the allies attended a Cabinet meeting on the 6th September at which the decision of Greece's future policy was taken up.

Arrest of Herr Hoffman.

LAHORE, September 11.

LONDON, September 10th.—Athens telegrams state that Herr Hoffman has been arrested.

Bulgarians Repulsed.

BY RUSSO-RUMANIAN FORCES.

LONDON, September 11.

BUKHAREST.—An official statement, dated the 8th instant, says that Russo-Rumanian forces have repulsed the Bulgarians at Bazariuk.

Kaiser and King of Bulgaria.

LONDON, September 11.

AMSTERDAM.—The King of Bulgaria has arrived on the eastern front to confer with the Kaiser.

Bulgarians Evacuating Varna.

LONDON, September 11.

PETROGRAD.—The Bulgarians are evacuating Varna.

RUSSIAN FRONT.

The Russian Advance.

Enemy Retiring from Halicz.

LONDON, September 11.

PETROGRAD.—The enemy are blowing up the forts at Halicz prior to retirement. The great bridge over the Dniester has been blown up. The Russians hold the left bank and are cannonading the retreating enemy. Two trains have been wrecked.

A German Admission.

LAHORE, September 11.

LONDON, September 10th.—The Russian attack on Halicz is part of the advance north of the Dniester on a front of about ten miles. The railway north of the river has been taken and the town is burning. The railway crosses the river immediately to eastward of the town and runs to Stanislaw. The next pucca bridge is 30 miles up the stream. Berlin admits a retirement to a previously prepared position.

LONDON, September 11th.—The enemy are holding a strong line on a deep bedded river almost north and south and joining the Gnila Lipa at the mouth. Correspondents agree that this time the town of Halicz will inevitably be burned by the Russians south of the Dniester.

M. Marcel Surtin does not believe that the Germans will shorten their line in the west, but that they will probably abandon Galicia. ("C. and M. Gazette")

Russian General's Opinion.

Duration of War.

LONDON, September 11.

The "Daily Chronicle" publishes an interview with General Brussiloff who says the war is already won. It will end next August.

Great Britain.

Premier Visits Battlefield.

A Tour of Inspection.

LONDON, September 11.

Reuter's correspondent at Headquarters wires that Mr. Asquith's visit to the front so far as is known was purely inspectional and without political significance. The Premier evinced much interest in the Headquarters Flying Corps. He also made a regular tour of ammunition dumps, examining our shells and specimens of those captured from the Germans. He had an excellent opportunity of witnessing the colossal expenditure now taking place. Mr. Asquith spent a good deal of time at a casualty clearing station talking to the wounded soldiers. He also visited Fricourt.

MILITARY FUNERAL TO AIRSHIP CREW.

A Contrast.

LAHORE, September 11.

LONDON, September 10th.—The "Nieuwe Wan Den Dag" (Amsterdam) contrasts the military funeral given to airship crew who are regarded in England as unsoldierly infanticides with the execution of Captain Fryatt.

TURKEY.

Turks' Military Service Age.

LAHORE, September 11.

LONDON, September 10th.—Reuter's Athens correspondent states that the Turks have raised the age of military service to 55.

TELEGRAMS.

Germany.

Germany Food Problem.

LONDON, September 11.

AMSTERDAM.—German Food Dictator Herr Von Batocki replying to the criticisms of cutting down of food said that it was false to imagine that the harvest was record one. That was impossible owing to shortage of labour and manures. Rations of Berlin are at present half a pound of meat and nine pounds of potatoes.

The Mark.

LAHORE, September 11.

LONDON, September 10th.—The Mark was quoted in Berne at 92.25 yesterday compared with 123.45 in normal times and 94.00 early in July. The sovereign is at 12 centimes premium.

Germany and Switzerland.

LAHORE, September 11.

LONDON, September 10th.—Germany is now supplying Switzerland coal and chemicals and is understood to have waived the demand for release of imported food, bullocks and other Swiss produce going to Germany. Berlin's butter allowance for the coming week is 60 grammes per head.

ROUMANIA

Fighting in Maros Valley.

RUMANIANS CAPTURE ANOTHER TOWN.

LONDON, September 11.

BUKHAREST.—An official statement of the 10th instant says:—Heavy fighting continues in the Maros Valley west of Teplitz. We have occupied Chiksereda. The enemy is bombarding Guirgevo. Our aviators bombed Rustchuk.

Bombardment of Widin Lom Palanka.

LONDON, September 11.

BUKHAREST.—It is officially announced that the Rumanians are bombarding Widin Lom Palanka and Rahova which are aflame.

INDIAN TELEGRAMS.

FROM OUR OWN CORRESPONDENTS.)

(BY WIRE.)

Simla.

War Cable to the Viceroy.

SIMLA, September 11.

The following telegram, dated the 9th instant, has been received by H. E. the Viceroy from the Secretary of State:—

The general situation in the British front is unchanged. There has been intense artillery bombardment on both sides. The British raided the enemy trenches south-east of Guinchy inflicting severe casualties. Our aircraft bombed ten enemy aerodromes with good effect.

The Germans counter-attacked the new French positions from Berny to south Chauvaux and between Vermand, Oivillers and Chauvaux and launched four massed attacks, each one preceded by intense bombardment, but the French maintained their gains in their entirety. The French also advanced in the villages of Vermand and Oivillers. The Germans launched several attacks in the Verdun region against positions captured by the French in the Vaux, Chapitre and Chencha regions, but here also the French maintained their gains. The French also advanced south-east of Thiaumont.

The Italians repulsed violent Austrian attacks in the Sugana valley and made a slight advance in the slopes of Tofana in Dolomites.

The Russians repulsed German attacks on the positions the Russians had gained on the left bank of the Divna north of Dvinsk, and also a fierce attack 23 miles east of Kovel. The Russian offensive on Gnila Lipa north of Halicz continues. The enemy is making stubborn resistance on the right bank.

The Austrians have again been forced to fall back at two points in Transylvania.

The Rumanians are advancing along the road from Petroseny to Hathzeg and from Csik Szereda on Hargita. The Russian forces are engaging the Germans and Bulgarians in a fierce battle in the region of Dobritsch.

Violent artillery action is reported from the Salonika front.

Stubborn battles continue north-west of Mush.

The Union Bank of India Case.

DELHI, September 11.

The case of the Union Bank of India, Ltd., Delhi, in liquidation, came up before Mr. C. L. Dunda, District Judge, Delhi, on the 9th instant. The Bank went into voluntary liquidation on the 4th October 1914. Mr. B. C. Pandya being appointed liquidator. Certain creditors of the Bank presented a petition before the District Judge at Delhi for removal of the acting liquidator. The District Judge ordered ex parte the removal of the liquidator, but the order was appealed against to the Chief Court. On the 9th March 1916 the orders of the District Judge, Delhi, were set aside by the Hon'ble the Chief Court and a retrial ordered. On the 24th July Mr. Pandya was reinstated as liquidator. On the 2nd August 1916 Mr. B. C. Pandya applied to the Court for examination of the General Manager, Head Office Accountant, Auditor and one principal debtor of the Bank under Sections 195 and 196 of the Indian Companies Act 7 of 1913. After several adjournments the examination of the Head Office Accountant was held on the 1st September, which resulted in certain revelations in justification of the liquidator's efforts to adopt strict measures early, in spite of continued opposition. The General Manager did not make his appearance on the 9th September. The principal debtor, Sheikh Muhammad Ismail, stated on oath that he had not received a single pie out of the amount he owed to the bank on the security of promissory notes for Rs. 65,000 and that the facts of the case were as follows:—Messrs. Rao Rajajal, Maharajal and others. The next hearing of the case is fixed for the 12th October 1916 and the examination of the General Manager is awaited with interest.

TELEGRAMS.

Behar.

A Sedition Case.

Attempt to Tamper with Loyalty of Troops.

BANKIPORE, September 11.

The hearing of a seditious case against one Raghunath Prasad Singh was commenced to-day by the Special Commissioners under the Defence of India Act. Mr. Sultan Ahmad, who appeared for the prosecution, said that the case, though extra-ordinarily simple, would be an eye-opener to the public of Behar, who prided themselves on the proverbially sturdy loyalty of the province, as the evidence, in the case would disclose a state of affairs which would startle them. The evidence would also show how a band of mischief-mongers from the neighbouring province of Bengal and the United Provinces came to Bankipore and worked on the impressionable minds of the young students to their disaster. The accused, after joining a club started by one such mischief-monger, who had since been tried and convicted at Benares, had circulated "Liberty" leaflets, had once attempted to steal revolvers from the house of a Deputy Collector, to whose nephew he was tutor, had gone on an unsuccessful mission of tampering with the loyalty of the troops at Dinapore, and before his arrest had joined the 113th Regiment at Allahabad with the clear object of inciting the soldiers into a "Deshbhajti," which, in the words of these men, was to devise means to drive the English out of the country.

Bombay.

A CASE OF WRONGFUL CONFINEMENT
Against Railway Guard.

BOMBAY, September 11.

At the hearing of the case in which D. V. Desai merchant and commission agent, charged J. Franklin, Guard of the C. I. C. Railway and four others with causing hurt, and the first accused with wrongful confinement, on conclusion of evidence, Mr. Bowen for the accused urged that the accused guard had only acted upon the working instructions of the Railway Company in requiring the complainant and his friends to leave the compartment, reserved for Europeans and Anglo-Indians. He cited the case of Mathuradas Ramchand against the Secretary of State, in which a Full Bench of three Judicial Commissioners in Sind had decided that the railway companies had powers to reserve compartments for any particular class of community. The Magistrate said that no doubt such was the decision of the Sind Court, but he thought, and it would be admitted, that the decision would not have the same authority in this Court as the decision of the Bombay High Court would have. Mr. Bowen contended that there was absolutely nothing on the Railway Act which prohibited the company from reserving compartment for Europeans and Anglo-Indians.

The Magistrate:—Assuming that the Railway Company has power to make this distinction and to reserve a compartment in this way, what is the penalty for over riding it.

Mr. Bowen submitted that Section 101 (1) applied to this case and that under Section 161 of the Act the guard was justified in acting as he did in as much as the complainant and his friends were wilfully interfering with the comforts of the passengers by entering this particular compartment, in breach of Section 120 of the Act.

Mr. Velinkar for the complainant contended that there was no rule framed by the Company and sanctioned by the Governor-General in Council justifying the company in reserving compartments for Europeans and Anglo-Indians. The existence of such a rule in working instructions of the company did not give any particular right or power so far as general public was concerned and consequently these instructions were of no consequence. Mr. Bowen's argument was that the guard was bound to obey such instructions but the question was whether the order given to him was a lawful one. Obligation of railway servants was to obey lawful orders only and no order could be lawful which had not derived its authority from the Act or a rule sanctioned by the Governor-General in Council.

Further hearing of the case was adjourned.

Bombay Quadrangular Cricket.

BOMBAY, September 11.

The final stage in the Quadrangular cricket began to-day when the Parsis who beat the Mahomedans in the first round met the Presidency Europeans who proved victorious against the Hindus. In spite of heavy rain overnight the ground was rendered fit for game to start at noon. The Parsis won the toss and had the first knock in wicket too soft for the bowlers. They however, opened badly Kanga slips being field in slips before a single run could be scored. Two more wickets fell cheaply and at lunch interval the score stood at 85 for four wickets chiefly through the efforts of Warden. After adjournment rain again set in and it was not possible to resume till five in the evening. During the hours play that followed the Parsis recovered splendid and when stumps were drawn 156 have been scored with the fall of only one more wicket.

Parsi Scores 1st Innings.

Dr. H. D. Kanga (Capt) c Goldie b Tarrant 9.
J. S. Warden st. Kirkwood b Tarrant 43.
S. M. Chothia c Kemment b Tarrant 4.
D. D. Diver l.b.w. S. Mms 28.
D. K. Kapadia batting 40.
S. N. Ghandi c Stims b Tarrant 7.
J. H. Echnudana batting 28.
Extras 6.
Total 156.

Sirdar M. Kantraj Urs, Senior Councillor of the Mysore Government, who had been on a visit to Japan returned here yesterday.

Punjab.

The Urdu 'Bulletin'.

Security Demanded.

LAHORE, September 11.

The "Punjabee" says that security of Rs. 1,000 has been demanded from the keeper of the press in which the Urdu "Bulletin" is printed, under the Press Act, and that the District Magistrate of Lahore, has given

TELEGRAMS.

him one week's time to pay the amount. Meanwhile the Urdu "Bulletin" will continue to be published. It is stated that this security has been demanded in connection with the campaign started by the paper against the sayings of Hindu sacred epics by women of alien religion, some articles being regarded as offensive by Mahomedans.

MESOPOTAMIA.

The Mesopotamia Campaign.

Bombay Criticism.

BOMBAY, September 11.

The "Times of India," in its weekly review of the war outlook, deals with the Viceroy's speech at the Imperial Legislative Council last week. After speaking about India's fine record of service, the "Times" turns to Mesopotamia and says:—"We shall not defeat the great military organisation of the Germans in this war if we stupify ourselves with the supposition that if we have failed egregiously in some directions nevertheless we have done unexpectedly well in other and simpler matters. We in western India see these things far more clearly than any one at Simla possibly can. We have the sick and wounded always in our midst, and we have soldiers' stories ringing in our ears. These are the conditions which must of necessity make Mesopotamia to us an overmastering obsession, whereas to an organisation in the remote Himalayas it must equally be seen through the distorting medium of a mass of paper. We cannot therefore, accept Lord Curzon's brief references to that campaign as their accurate or helpful. The time has passed when the administration of anaesthetics can have anything but an unsettling effect. It is essential to realise these points because of the evidence that the knife must go much deeper than it has if we are to remove those growths which impair the badly vigour of the Indian military machine." The "Times of India" quotes in support of its argument certain cases that have arisen in the past few weeks; for example, it quotes the assertion that the 130 cases of heat stroke recently reported at home to have occurred in Dargola on the way from the Gulf to Bombay did not occur in Dargola at all but in the overcrowded light draught steamer in which the sick were conveyed from Basra to Dargola, the reason being that this overcrowded steamer was detained in the hot weather two days in the bar at the mouth of the Shat-el-Arab, because of the failure to coordinate her departure from Basra with the Dargola arrival. If the story is not correct it ought to be officially contradicted. The "Times of India" also says:—"It is asserted wherever military men congregate and most of all in Simla itself, that one of the three senior officers found lacking in connection with the Karachi troop train tragedy is not only employed in a position of authority, but in one carrying a pay higher than that of the post from which he was removed. This is the manner in which the Germans punished the submarine commander who sank the "Sussex." If the story is not true it is being so widely circulated that it ought to be contradicted."

The "Times of India" concludes:—"To our mind the service India has rendered to the Empire in this war is as nothing in comparison with the issue. Have we done and are we doing all we can? No. To that question there can be only a negative answer. This frequent dwelling on what we have done only encourages the mental coma which is content with less than the best."

Calcutta.

Bengalee Recruiting
Enthusiastic Meeting.

CALCUTTA, September 11.

A largely and influentially attended Bengalee recruiting meeting was held this evening at the Star Theatre, Babu Motilal Ghose presiding. The recruits already enlisted were all present. Babu Motilal Ghose said that the Bengalees once enjoyed the reputation of being fine soldiers and would once more attain high distinction in the field of battle if opportunity were given to them. Now that a golden opportunity was given to them by the Government, it was open to them to come forward at once in hundreds and thousands, and show by deeds what they were capable of.

Mr. J. Chaudhry said that the good name and reputation of Bengal were in the hands of the Bengal Double Company and they should so acquit themselves as to bring everlasting glory to Bengal. Two of his brothers were already serving at the front and he would himself join the Bengalee regiment had he been younger.

Dr. S. P. Sarbadhikari, Dr. S. K. Mullick and others also addressed the meeting. Great enthusiasm prevailed, and the recruits who presented themselves before the audience were cheered and received blessings of elders. The first batch of the recruits will be leaving for training on Tuesday night.

Chamber of Commerce.

A Circular Issued.

CALCUTTA, September 11.

The Committee of the Bengal Chamber of Commerce has issued a circular letter to its members stating that the arrangement made by the Imperial Government with Messrs. Ralli Brothers for the purchase of jute for Dundee war orders has been engaging its attentive consideration. The letter then proceeds to summarise the action taken by the Baled Jute Shippers Association and interchange of cables. The letter continues:—"After consideration of these messages the Committee of Chamber telegraphed as follows on the 5th September to East India Section of the London Chamber:—Reference your telegram of the 23rd, the Committee of this Chamber have seen London Jute Associations telegrams of the 25th and 31st August to the Calcutta Baled Jute Shippers Association, also the latter associations reply cable of the 1st September to the London Association. The Committee of this Chamber are by no means satisfied with the support accorded by your East India Section to their strong protest. They expected and still expect your Chamber to take up much stronger position. The compromise proposed by the London Jute Association is unsatisfactory and inadequate besides being in the opinion of this Committee, unwelcome for reasons given by the Baled Jute Shippers Association. The Committee desire most emphatically to impress upon you that in their view the point,

TELEGRAMS.

to be borne in mind but apparently lost sight of, is loss of prestige suffered by the British firms with entirely British staffs. This aspect is fully as important as the question of loss of profit. The Committee urge you to most strongly represent the position thus to the Secretary of State with a view to the cancellation of the arrangement.

The London Chamber of Commerce replied in telegram the 7th September:—"Jute arrangements in view of the Chairmans connection with the London Jute Association he has considered it advisable for the Deputy Chairman to preside at a special meeting of the India Section called for Monday (11th September.) Meantime cables all forwarded to the Secretary of State."

A further special general meeting of the Baled Jute Shippers Association was also held on the 7th September at which it was resolved to telegraph again to the London Jute Association. The message despatched in accordance with this resolution has been already published and the Committee of the Chamber need only add here that they cabled to the London Jute Association in support of it. They also similarly telegraphed to the Government of India, Department of Commerce and Industry. The Committee of the Chamber are now awaiting the result of the special meeting of Indian Section of the London Chamber of Commerce.

CALCUTTA, September 12.

An Eye-witness writes to the "Statesman" with reference to the inadequate hospital treatment for wounded soldiers returned from the front. The letter points out that the soldier pays his way one part of the pay being deducted while he is in hospital. Military hospitals cannot all be of the same level of excellence, but none should be below the level of civil hospitals. The writer then gives his own experience of one hospital the statements being within direct personal knowledge and not second hand. Conditions are analysed one by one of which the following may be quoted. Lighting: Old, defective oil lamps. The oil supply is so deficient that lights frequently go out before dawn. Punkahs—none used except in the officers' ward and in one small isolation room over the dining, temperature in May being over 100 degrees in day time. Mosquito nets are old and past repair. Beds are not attended with mosquito poles. Water supply intermittent. At times no drinking water or ice is available. For fever patients ice is insufficient, cases of heatstroke have sometimes to be treated without any food. Milk supply is most excellent. Other food is insufficient and not carefully cooked. Brand is sour and greasy in colour. The day's supply of bread for each man is dumped down on a small table by his bedside. Long before night it is quite spoiled by ants. Bogs here I am afraid I run the risk of shocking, but frequently in night orderlies cooks and patients passed restless night owing to the bugs. A patient being asked how he had slept after an operation for appendicitis he replied "I didn't get a wink of sleep because there were so many bugs in the bandages." The servants were bad. They stole the kit of the wounded men Nursing appliances—scanty supply. For instance there are only two hot water bottles, and three feeding cups. Operation room technique—excellent. Surgical accessories. Catgut is five years old and rotten and snaps repeatedly during operations.

Central Provinces.

Case of the Pleadar Charged with Cheating.

NAGPUR, September 11.

Mr. Frideaux, Additional Judicial Commissioner, delivered judgment in the criminal appeal preferred by Mr. N. K. Godbole, pleader, practising at Amraoti, who was convicted and sentenced to five years' rigorous imprisonment and Rs. 500 fine on a charge of cheating a party. The Judicial Commissioner set aside the conviction and sentence and returned the case, but Mr. Godbole will be dealt with under the Legal Practitioners Act. Mr. E. Norton argued Mr. Godbole's appeal in the High Court here.

THE MAIL STEAMER REPORT.

MADRAS, September 12.

The Postal Express train conveying the inward foreign mails left Bombay to-day at 3-10 hours.

BRIEF TELEGRAMS.

Some evidence was recorded and a charge was framed, to which the accused pleaded not guilty. The trial is proceeding.

BOMBAY, September 12.

The P. and O. Steamer "Salsette" with English mails of the 25th ultimo and about 120 passengers arrived in Bombay last night.

The Postal Expresses for the Punjab and Madras and Calcutta left at 3, 3-10 and 3-30 hours this morning.

LATEST TELEGRAMS.

Greeks Accept.

Entente's Demands.

LONDON, September 12.

ATHENS.—Greek Government has accepted all demands of the Entente.

Rumania's Entry Into War.

Venizelos has telegraphed to M. Filipesco, leader of Rumanian Opposition congratulating Rumania on her entry into the war.

Romanians Occupy Another Town.

BUKHAREST.—Communique says the enemy continues to retreat in Oltpvalley. Rumanians have occupied Halembar.

Enemy attacks west of Merisor have been repulsed and the Rumanians have assumed offensive capturing two guns, machineguns, and three hundred prisoners.

There is rifle fire on the whole Danube front.

Fighting in Dobrudja continues.

ఘోషా.

మంగళగిరినుండి పూత సత్యనారాయణగా రిట్లు వ్రాయుచున్నాడు:—

ఈనెల 8 వ తేదిన తమ దినపత్రికాముఖమున శ్రీలు అను శీర్షికలో శ్రీలకు ఘోషా ముఖ్యవశ్యకమని వ్రాసిన వారి ఘోషమజూచితిని. వారివ్యాసమునం దసందర్భములును, నర్థశూన్యములునైన విషయములు కొన్ని వ్రాసియుండిరి. శ్రీలకు ఘోషా అత్యంతవశ్యకమనియు అని లేకుంజిన, శ్రీపుష్ప లాంటిరిగ సమావేశ మైనప్పుడు అనురాగము పెచ్చుగ ననియు, అందున శ్రీలకు అనురాగము హెచ్చునియు, అందువలన శ్రీ పురుషులకు దృష్టిమాత్రముకనే కామోదకులై, పరస్పర మైత్రితో దుర్మయమునకు బాల్పడుదురను నర్థమును నూచించుకట్లు వ్రాయుచు, అందువలన లోకమున విరోధములు ప్రబలి ప్రళయములు సంభవించుననియు, నిట్టి ఘోషా వాగ్ధోషమునని తన సమాఖ్యమున కొంత చర్చించి యుండెననియు వ్రాసిరి. ఆచర్యులొని యంతయు లించుక తెలియపరచి మాకు శ్రవణానందమొనర్చినచో వారికి కృతజ్ఞులమై యుందుము. పూర్వకాలముననే శ్రీలక్ష్మి నియములు లున్నచో నాటిశ్రీలక్ష్మి రిట్టిఘోషానెల నవలంబించి యుండదు. యిది ఇట్లుండ శ్రీపురుషు లాంటిరిగ సమావేశ మైనప్పుడు పరస్పరప్రేమ లేకున్నను బలిష్ఠులగు పురుషులు కామాంధులై శ్రీలకు బలాత్కారముగ వంచించుకొనియుననిరి. దుర్మయ మెప్పుడును దుర్మగుణముల వలనను దుష్కర్మకర్తనలనను గలుగుచుండును. దుష్కర్మకర్తన అజ్ఞానమువలనను అజ్ఞానము ఉచితవిద్య లేమిలేకను పాపగును. అట్టి విద్యాశూన్యతే జితేంద్రియము కాకలక మోహపరకతులై దుష్కర్మములు జేయ బాల్పడుదురు. ఇట్లే విద్యావహీనులగు శ్రీలు మనోదుష్టత్యయన కామాంధులై వారి బలాత్కారమునకు లో నగుదురు గాని, జ్ఞానవంతులగు శ్రీపురుషు లెప్పుడును అట్టి దుర్మయములు జేయకొల్లరు. ఇక బలిష్ఠులగు పురుషులయెడ నబలలగు శ్రీలు బలాత్కార సమయమున నొడంబడుదురేమోనని శంకించి వ్రాయుట. వీరికి పూర్వచరిత్ర బరిచితి లేకపోవుటయే ముఖ్య కారణమని తలంచెదను. ఇందుకు దమయంతి, వీరమతి విమలాదేవి, మున్నగు నావీరుణులే బ్రబల తార్కాణములు, వమయంతి అరణ్యవాసమున భర్తృవియోగ సమయమున కి-తుడగు వీరనాయకుం డెడగించి పలుదెరంగుల గవయ నెంచి కామాంధకారమున ఒడలేరుగక బలాత్కారముజేయ జూచినను, ఆమె యతి వైద్యమువహించి వారికి సద్బుద్ధి గ్రహి వి న నొల్ల కున్న వానికి చేయ త గిన సంస్కార మొనర్చి తన పాతివ్రత్యమును గాపాడుకొనలేదా; వీరమతిని దుర్మార్గవర్తిని యగు వేళ్యగొంపోయి సేనాధిపతి కప్పగింప వీరమతియై నేడుగుర నొక్కనెట్లున జూపి మానరత్నం గావించుకొనలేదా? ఔరంగజేబు పెండ్లాడుచుని అనేక కష్టముల పాలుజేసినను సహించి బంధవిముక్తయైపాపాపాదా ర్యుడగువీరసింహు సేవిమలాదేవివివాహమాడలేదా? ఇంతయెల వైవాహిక ర్తయే ప్రమాణముగ వ్రాసిన రావణ చరిత్రలోని సీతామహాదేవి మాత్రము ఎన్నికష్టముల పాలయినను మా నెనా? జ్ఞానశూన్యులగు పశుప్రాయు లెవరో దుర్మార్గము జేయజూతురనియు అందువలన విరోధములు సంభవించుననియు జంకిశ్రీల నందరిని ఘోషాయను కారాగారవాసుల జేయుట న్యాయమా?

మరియు ఘోషావలన కలుగు నష్టములకన్న లాభము లెక్కువనియు వారు ఘోషాయాత్ర గడపుచు నే ప్రయాణము జేయవలయు నన్ను రాత్రికాలము ముఖిదాయక మనియు వ్రాయుచు, శ్రీలు ప్రత్యేకముగ సభలను శ్రీయు పాధ్యాయులు గల పాఠశాల లేర్పరచి విద్యల నభ్యసించి జ్ఞానము వృద్ధిజేసికొన వచ్చు ననియు ననిరి. ఈ విషయము తను గ్రాహ్యముగ లేదు. శ్రీకీ ప్రయాణము జేయవలెనన్నను రాత్రికాలము వీలనుటకు ఒక గ్రామమునుండి మరియొక గ్రామమున కేగుటయూ ప్రయాణము? అట్టి ప్రయాణమున కా రాత్రికాలము, లేక యొక యింటనుండి మరియొక యింటి కేగవలె నన్నను నట్టి నియమమేనా? అట్లయిన శ్రీల యొక్క వ్యవహారములన్నియు రాత్రికాలమున నిర్వర్తించవలసికదే; ఆహా ప్రపంచమున గల ప్రజలెల్లరికిని వ్యవహారకార్యములకు పగలును విశాంతి కై పరుండి నిద్రించుటకు రాత్రికాలమును నేర్పడియుండ, వీరు జెప్పివీరిని నాచరించుటకు శ్రీల వ్యవహారములు అనగా పైజెప్పిన సభలను పాఠశాల

లును ఇత్యాది విషయము లన్నియు అంధకార సమయాచరణీయములే గదా; అట్లయిన వీరికి రాత్రింబవని పేరిడవలయును; లేక అట్టి సభలను పాఠశాలలను సగలే నెడవేర్చుకొనవచ్చుననియు కేవలము ఒకయూరినుండి ప్రయాణము జేయుటకే రాత్రికాలమని వీరి అభిప్రాయ మయినయెడల వై వివరించిన సభల కేగవలెనన్న మేనాలవై బండ్లకు గుడ్డలను గట్టియు దుప్పట్లు చాటునను బోవలెను. ఆహా అతివలమేలు గోరి యావ్యాసమును వ్రాసిరట. ఇదియే వారిమేలు. శ్రీలపాలిటి కల్పకృతున వీరే. యిట్లాచరించుటకు సామాన్యమతల కందరికి సంభవమానేకలుభూగ్యవంతులకొకట స్థాపితమా? ఘోషా వీరలకు సాగక పోవచ్చుననియు అట్టివారికి తగినట్లు సంకరించుటకు భగవంతుడు తగిన వీళ్లేర్పరచే యుంచెననియు వ్రాసిరి. అట్లేవైయో యిందుక మాకును తెలియవ్రాసిన వాగుండెడిది. వీరలకేర్పరచినవీళ్లను సర్వశ్రీలకేల భగవంతు డేర్పరచ లేకపోయెను. చారణీయము. ఘోషా భగవన్నీర్మితమట, అయ్యది మనము విసర్జింప శక్తులమట, ఘోషాసహితము భగవన్నీర్మితమట యిది యే కాత్రుసాంప్రదాయమో? శ్రీపురుష సమవాచము కలసి యుండవలసిన స్థలము భగవంతుని సాన్నిధ్యమట. ఘోషాములు నాకర్థము కాలేదు. భగవంతుని సాన్నిధ్యమనుటకు దేవాలయములో విగ్రహరూపమున వెలసియుండు భగవంతునిసాన్నిధ్యమనియూ వీరి యభిప్రాయము. అట్లయిన అచ్చటికి మాత్రమీ సముదాయము బోయినప్పుడు పురుషుల కట్టి దుర్మద్ధి జనించి దుండముల జేయమాతురా; జనించిన నానిగ్రహమేయిన నష్టపడునా? అట్లట్లుపడుటయే సంభవమైవో సర్వాంతర్యామియగు భగవంతు డితరస్థలముల మాత్రమట్టి దుండములు జరుగుచుండనేల నెచియుండును, దుర్మార్గులకే తానైన నొకటి.

ఘోషావలన నష్టములు.

ప్రపంచమున నుండు నన్ని జాతులలోను శ్రీపురుషులకు భేదముగలదు గాని వారివారినియు సందర్భముల వేరు వేరుగ నేమియు నిమిషించియుండలేదు. భగవంతు డందరిని నొక్కరీతిగనే సృష్టించియుండు వారికిని, మనవలెనే సర్వ యింద్రియములుగలవు. మనవలెనే నడువగలరు భుజింపగలరు మాట్లాడగలరు. విద్వలనేర్చి కస్తాస్త్రములుచేకొని పోరాడగలరు. రాజ్యము లేగలరు. వ్యాపారాది విషయముల జేయగలరు. ఇవి అనేకు లిందరకే జేరియుండిరి. వీరలకును మనవలెనే సర్వస్వాంత్ర్యముల నిచ్చి స్వవ్యవహారము విజ్ఞానముల జేయుట లేకపోగా ప్రకృతివిషయముల నిర్వృంతముగ జూచి యానందించుటకైన వీలులేకుండ ఘోషాయ నంధకారమున బడవేసినచో వారి ఘోషావర్ణింప నెవరికము. వారి జ్ఞానేంద్రియముల దృష్టశూన్యములు వారి జన్మ నిష్ఫలము. వారికన్న చతుష్పాదజంతువులే మోగ్యములు. అట్టితరి లోకవ్యవహారమెరుగని శ్రీజనంబుల కరించి సంసార మొనర్చుట పురుషులకును కష్టదాయకమే. ఈవిషయము గత సంవత్సరాది సంచికయందు శ్రీస్వతంత్ర జీవనాశ్రయక అను వ్యాసమున జక్కగచర్చించియే యున్నది. అట్లుగాక వారికన్న నిషయము లందులును సమాన హక్కులనిచ్చి విద్యారణలను జేసితిమేని గృహకృత్యముల యందును, లోక వ్యవహారముల యందును నిపుడై పురుషులకు జేసోడు వాదోడుగ నుండురు. అప్పుడు మనదేశాభ్యుదయము గలుగును. దేశము భాగ్యవంత మగుట కదియే మొదటి సోపానము. కనుక యిట్లన్ని విషయములు నాలోచించి సంఘమున కింతయూ నవయుక్త మగునటుల సంస్కరింపుమని వ్రాయవలయుగాని, కేవలము తనతన సంఘములయందు కష్టముల కొకట సంధరిని నొక్కరీతిగ సంస్కరింపుమనుట సమంజసముగాదు. అట్టివారు దేశాభిమానులని యెంచబడుదురు. కాన దయయుంచి వీరి అభిప్రాయమును మార్చుకొని శ్రీలయెడ దయాచుములై యుండురుగాక.

సర్వతేలు విషనంబిది (రిజిటరు)

విషమరద్యుకాకు సర్వము బోడిదు. గుణము లేనియెడల 100 రూపాయలు యావామిర్చబడును. ఒక ఆనా స్త్రాంపు పంపిన సాంపిలు పాకెట్ ఉచితముగా కంపబడును. వి. ఎ. ఎస్. పాణి, 8, ఇన్ఫర్మేషన్, మద్రాస్.

చిన్న పురుగులు పెద్ద పెద్ద బట్టలను జేయును.

చుండు, బోడియగుట, వెంట్రుక లూడుట, పుర్రెవైజిల, అన్నియు చుండుపురుగులవలన గలుగును.

పాఠకులారా! ఈపురుగులకే రేయింబగళ్లు, విధివిరా మములేక మీరు పరిచేసివో మీమీ గృహములలోని నేల

కొట్టెల్ల బంగారము నింపబడియుండును తీరికలేక పరితేయుచుండు ఈచుండు పురుగులకు, అతివ్యాప్తికయి పేరొందిన తేనెటీగ సమాకారిగా నుండవలసిన బంబు. చుండు ఆరంభయిన వెంటనే నిరోధక నిర్వంధద్రవ్యముల నుపయోగింపక ఆ పేజీంచిన అదిరకాలముననే బట్టలలపా రిలో సహాధ్యాయిగాకలసి వచ్చును.

కావున ఇట్టి పరవశతృవును

“కామినియా నూనె”

సహాయమున సంహరిండును. చుండును బోగొట్టును. వెంట్రుకలకు గాలిద్రుయ పుర్రెయిండును బోగొట్టును. తలకట్టున పరిచుకొను సంధకృత్యము.

ఈరీతిని, కలకత్తా నూనెలకు రియూను చేయుచు వారి మోసమున జడకుడు.

కెల బుడ్డి 1-కి రు. 1-0-0. వి. పి. రు. 0-4-0
8-కి రు. 2-10-0. వి. పి. రు. 0-7-0.
ఉచితము.

ఈ నుగుణముల ఋజువు పరచుటకయి, అర్చనాచీటి పంపుకొనువాకెల్ల ఒకసారి వామకొనుటను సహాధ్యయంతి నూనె గల సీసా ఉచితముగ బంపబడును.

పోలు ఏజెంట్లు:—

అంగ్లో ఇండియన్ డ్రగ్స్ అండు కెమికల్ కంపెని, నెం. 155, జుమ్లా కుజీ కురీ, బొంబాయి.

బంగారు పతకములను మద్రాసులోను కలకత్తాలోను ఆయుర్వేదీ యాషక ప్రదర్శనములయందు నిచ్చి జాండూ ఫార్మస్యూటికల్ వర్కుస్ లేహ్యములు, చిల్లలు, మాత్రలు మొదలగునవి యన్నియు శాస్త్రాత్మక ప్రకారంబున సిద్ధపరుచుదురు. నెలకట్టికకై వ్రాయుడు. ఒకసారి చూచిన సంగతి తెలియును. వ్యవహారములన్నియు నాంగ్లేయ భాషలోనే జరుపవలయును. చెన్నపురిలోను చెన్నపురి రాజధానిలోను ఏజెంట్లు కావలయును. The Zandu Pharmaceutical Works 388 The Aurvedic Pharmacists. Elphinstone Road, Bombay, 13.

మీకు కావలెనా? R.L.N. టానిక్ మొదలు డజన్లు 4-కి రు. 1. చచ్చాను నస్యము కేసు 1-కి రు. 1. “విద్యాధి,” 81, రామస్వామి బిడ్డ, చచ్చాడు.

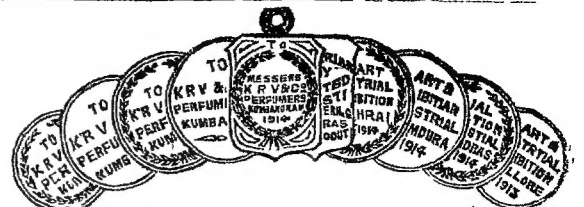
Magic Cure! Marvellous effect!! Bathing Oil Price Rs. 0-8-0 Iron tonic pills 1 bottle of 48 pills 2-0-0 Anti Malarial Drops Price 6 Doses 0-8-0 Discriptive Catalogue free on application ALLBUTT & Co., CHEMISTS BROADWAY MADRAS.

150 పుటల పుస్తకము ఉచితము

అశోగ్యుడను భాగ్యశుభుడను పొందుట స్వాభావికమైన కొన్ని విధులను అనుసరించుటవలననే కలుగుచున్నది. ఈ ఉత్తమమైన పుస్తకము అశోగ్యుడనుగలవలయు విధులను, శరీరస్థితిని దృఢపరచుటకు అయత్నము చేయవలయును. ఈ పుస్తకము ఇవాటిగా నీయబడినది. ఇప్పుడు దీనిని యుమే భరించుకొనుటకు వెంటనే వ్రాసుము. 219 వైద్యశాస్త్ర మునిశంకర్ గోవిందజీ, అనంతగిరి హౌస్ వరాలయం, 157, బ్రాడ్వే, మదరాసు.

కలియుగ కల్పవృక్షము

కృతయుగమున కల్పవృక్షము మనస్సులకోరికలను నెరవేర్చుచున్నట్లు ఈ కలియుగమున మననజాతియొక్క ఈతిభావలక్షణి ఆయురారోగ్యవ్యవస్థలను నిర్మించి మన వైద్యవిద్యకు పుస్తకము కొనివారికి ఉచితముగా పంపబడును. రాజవైద్య శాలాయణజీ కేశవజీ, ఆయుర్వేదోదయ ట్రవ్ వరాలయం, 20 చీలబజారురోడ్, మదరాసు.

అతిపుష్ట కాలమునకు తగిన శిశుత్వాద నివారణి యేది?

మన చందనాది తయిలము

ఈతయిలము వారమునకు రెండు తడవల ప్రాతః కాలములో రావలసి స్నానముచేసినయెడల పిత్తసేద్యము, కన్నులుంటుం, కపాలపుష్కం, ఒంటితలనొప్పి, తలతిరుగుట వంటివి రాదు. శుభమును పుట్టుచు. పీడనమునకు కలుగును. క్రయము దర్బా 1-కి రూ 2-00.

ఇది గాఢ మానద్య సువాసన కల్గినదియు సువాసన గున్నయు, కొబ్బరితనము, ముగంధ స్నానపాడి, దేశాంగము చందనపుడెరు, అరగజా, కేసరిపుడెరు, పురుగు, జవ్వారి, అంబర, మొదలైన వస్తువులు దొరకును. శ్యాటలగు కానా నినవారు వ్రాసినవలెను. కే. ఆర్. వి. అండు కో.

455 సువాసన శ్యాపారము, కుంభకోణము, K. R. V. & Co. PERFUMERS, KUMBAKONAM.

(Baron & Co)

బ్యారన్ అండు కంపెని

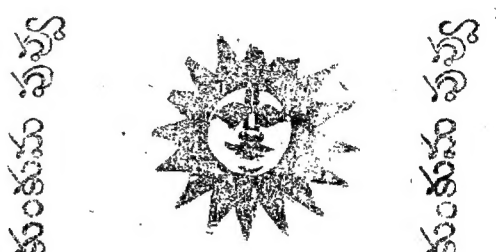
తిన్నెముక గ్లాసుబుడ్డి 1-కి రూ. 0-4-0 మొదలైనవి సామాన్యం కేసు 1-కి రూ. 0-14-0

దంత బుడ్డి 2-కి రూ. 2-8-0 రెండవది 1-కి రూ. 0-12-0

వ్యాకింగు పాపేజీ క్రశ్యేకము.

బ్యారన్ అండు కంపెని, 18 నె. సెక్టర్ లైకోబీచ్, మదరాసు.

కుంకుమ పువ్వు

స్వచ్ఛమును నిర్మలము నగు కుంకుమపువ్వు మావద్ద దొరకును. కొనువాగు సూర్యమామృతము గమనింపుడు. కరస్పాన్ డెచ్చ మొదలగునవి ఇంగ్లీషున వ్రాయవలయును:—

ఎస్. నారాయణ అండు కంపెని. (53) 21. హమ్మంబి. శాంతి

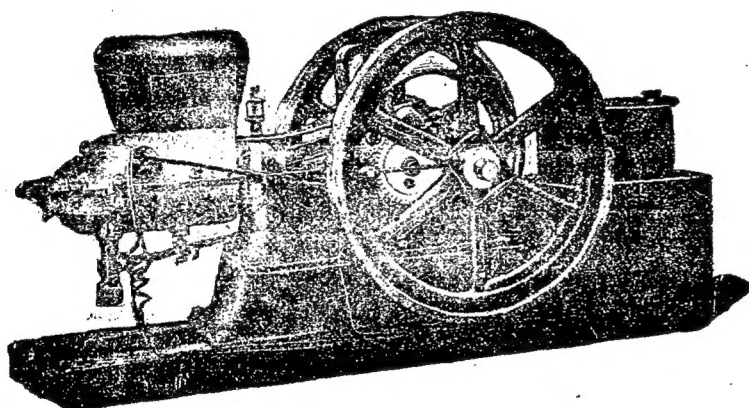
ఆంధ్రమహాభాగవతము వచనము.

ఇహ్యుది అతి సులభ తెలిసిన స్త్రీలకు బాలురకు కూడ తెలియునట్లు ప్రాయబడియన్నది. వేదాంత విషయములు యందులో మెండుగా నున్నను బాగుగ వివరించబడి యుండుటచలన చదువు వారికి మనోహరముగ నుండును. ఇందు ఆయా సందర్భములకు తగిన చిత్రపటములు చేర్చబడి యున్నవి. ఇప్పటికి దశమస్కంధము పూర్తికయినది.

ప్రథమద్వితీయ స్కంధములు	1-0-0
తృతీయ చతుర్థ స్కంధము	1-4-0
చతుర్థ ఐదవస్కంధములు	1-4-0
షష్ఠ సప్తమస్కంధములు	1-4-0
అష్టమ నవమస్కంధములు	1-0-0
దశమస్కంధము ప్రథమభాగము	1-4-0
" ద్వితీయభాగము	1-4-0

225 ఆర్. వేంకటేశ్వర అండుకో, ఆంధ్ర ముద్రాలయధికారులు, మదరాసు.

"ఆమెకో" యంత్రములు క్రూడ్ పెట్రోలుతో నడుపబడును

ఈయంత్రము నడపుటను సీ పిల్లవాడు అయిదు నిమిషములలో నేర్చుకొనగలడు. చిన్న యంత్రసహాయము గావలసినవారికొరకు ప్రత్యేకముగా తయారు చేయింపబడినది. పంపులను, రంపపుయంత్రములను, బియ్యపుమరలను నాడ వేయవలెను, అచ్చయంత్రములను, మొదలగు నానావిధ యంత్రములను అద్భుతముగ నడపగలడు.

వెల అతిసులభము, పనిచేయుచుట కగు వ్యయములు చాల తక్కువ. 1 1/2 మొదలు 6, బి. హెచ్. పి. వరకు రకమువారిగా మావద్ద స్టాకులో నున్నవి. వెంటనే డెలివరీ చేయబడును.

వెలు, ఇతరవిషయములు తెలిసికొనగోరువారు దయచేసి మా కిట్లు వ్రాయుడు.

బెన్టు అండు కంపెని లిమిటెడ్డు, ఇంజనీరింగు డిపార్టుమెంటు, పోస్టుబాక్సు నెం 63, మదరాసు

బాధాపీడితులకు వరము: ఐవోడిక్ సహితమైన డా॥ పి. డి.

సావంతుని వనోపధిసారసవరిల్లా

అతిశుభ్ర రక్తమునకు వనోపధిసారసవరిల్లా పీటనుకంటి చురు. మృత్యులను, మచ్చలను, గండమాలలను వుండును, ప్రాతఃకర్మముల అన్ని విధములకల గలగు వర్మగోగములను పోగొట్టును.

మిక్కిలి శత్రువంతమైన రక్తశుభ్రకారిణి (28)

కనామధ్యసార్వకల్ప గణ మిచ్చుట విశ్మయకరము, సహజమైనను మధ్యకల్పము అన్ని విధములైన దోషములను నివర్తింపజేయును. శరీరమునకులె పొడవైనదోషమును, మలబద్ధమును శాస్త్రసంబంధమును నిర్మలము పోగొట్టి రక్తమును శుభ్రపరచును. శరీరాశోగ్యుడను గలగ జేయును. 15 గోదావరి కంటేపాటి 4 టోన్సుల బుడ్డిలతో అమ్ముటకు.

ప్రైవేటు:- పి. డి. సావంత్, 144, పనసవాడి, నెం 2 బొంబాయి. Proprietor P. D. SAVANT, Panaswadi No. 144, No. 2. BOMBAY.

అమృతాంజనము

అన్ని నొప్పులకు పరమామృతము. చక్కని డబ్బీతో పహా సీసా 1-కి రూ 0.8-0

తలనొప్పులమాన్యును, వాయువుపోట్ల బొగొట్టును శార్యపునొప్పుల బారదోలును. పోట్లపోట్లను దీనిని విదేశములలో కూడ వాడుచున్నాడు. వనమూలికలచే హిందూ దేశమందు, కయారుచేయబడు మంచిమందు.

అమృతాంజనము అన్ని విధముల గుణమును కలిగించును. సువాసన కలిగి యుండును.

అమృతాంజనము డిప్, 6, తంబు శెట్టిబిడి మదరాసు